

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică
Apare în fiecare Duminecă.**Telefon Nr. 146.**

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).Un șir petiț prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Căderea Turciei.

Pacea între aliații balcanici deoparte și Turcia de cealaltă parte e ca și încheiată și dacă totuși se vor mai ivi încurcături, acestea nu vor mai fi pricinuite de Turcia, nici nu vor fi înrăurite de ea, ci de cearta pentru împărțirea prăzii luate de aliați dela ea.

În viața de toate zilele avem nu arareori prilejul să vedem și în satul cel mai mic ridicându-se câte un om și o familie din sărăcie și nebăgare de samă la avuție și cinste. Deasemeni vedem câte o familie în bună stare și fruntașe în comună scăpând tot mai mult și în avere și în cinste. Omul cuminte se întreabă totdeauna, care sunt cauzele ridicării sau ale coborîrii, pentru ca cunoscându-le să se știe sau folosi sau feri de ele. Ridicarea se poate face prin ajutorul lui Dumnezeu, cuminte, muncă și noroc. Dar se poate și prin cămătărie și înșelăciune. Coborîrea e pricinuită de boale, lene, beție și nenorociri. Familia ridicată prin muncă cinstită, dacă e ferită de loviturile sorții și membri ei, înainte de toate copiii, sunt crescuți în frica lui Dumnezeu și iubirea muncii cinstite, va rămâne totdeauna pe treapta frumoasă, la care a ajuns. La cei ridicați pe căi necinstite vedem cu toții, cum de regulă încă din a doua generație (al doilea rând de oameni), familia începe să coboare. Pentru ce oare? Pentru că temelia, pe care s'a ridicat, nu e trainică, fiind construită cu ajutorul minciunii, înșelăciunii și lipsită de darul lui Dumnezeu. Copiii acestora sunt lipsiți de creșterea bună creștinească. Cum ar și putea niște părinți necinstiți să dea o creștere bună copiilor lor? De aceea aceștia risipesc curând aceea ce au strâns părinții lor fără sudoare, fără muncă cinstită.

Aceece se întâmplă cu oamenii singuratici, se întâmplă și cu popoarele.

Sunt popoară, cari se ridică pe încetul prin muncă cinstită, fără a asupri alte popoară. Dar sunt și popoară, cari nu se mulțumesc cu aceea ce le dă Dumnezeu de pe urma muncii lor cinstite, ci vor să trăiască jefuind alte popoară și împedându-le pe acestea să se desvolte pe terenul economic și cultural. Asupritorii se tem de întărirea popoarelor, cu cari trăiesc împreună, căci întărindu-se se vor putea împotrivi tot mai tare încercările de jefuire.

Un popor de felul acestora sunt și Turcii. Neamul lor a fost plămădit prin Azia de mijloc. Neiubitori de muncă, cum au fost, dar doritori după bunurile vecinilor lor, au pornit din stepele Aziei înspre țările de lângă Marea-Mediterană ale A-

ziei-mici și în curs de veacuri au supus nu numai popoarele de acolo, dar au trecut și marea și au cuprins vechea împărăție a Bizanțului, Grecia de astăzi, Bulgaria, Serbia, Bosnia și Herțegovina, Ungaria de mijloc cu Bănatul, iar țările române, Muntenia și Moldova (România de astăzi) precum și Ardealul le-au silit să le plătească tribut.

O mulțime de popoară au ajuns sub stăpânirea Turcilor. Aceștia, îmbuibăți și cu traiu bun *fără muncă*, au început să se slăbănogescă, ceea ce se întâmplă cu toți leneșii, iar popoarele subjugate, silit să muncească și pentru trântori s'au întărit tot mai mult în vârtute, până când a venit momentul liberării lor. Acesta i-a găsit pe cei asupriți întăriți, neslăbiți de lux, deprinși cu munca fără preget, pe asupritorii slăbiți de lux, de traiul bun de nedepinderea cu munca cinstită. Urmările le-am văzut acum: Turcii au pierdut întreaga Turcie europeană, rămânându-le numai Constantinopolul cu o mică împrejurime, și bucată aceasta de pământ numai pentru că cei interesați nu se pot învoi, *cui* să-i fie dată și bucată aceasta de pământ.

În Turcia, slujbașii au fost numai Turci, cu toată că ei erau mai puțini. Slujbașii aceștia nu se mulțumiau cu leaful lor, ci jefuiau cât puteau pe popoarele creștine. Viața aceasta de jaf i-a stricat însă așa de mult, încât fruntașii turci, slujbași mari și mici, cu timpul nu s'au mulțumit numai cu jefuirea naționalităților neturcești, dar asupriau și jefuiau chiar și pe propriul lor popor sau cel puțin nu-l ajutau, ca să se poată ridica prin cultură la o stare mai bună. Urmarea a fost, că în ciasul primejdiei celei mari însuși poporul turcesc n'a mai fost în stare să se împotrivescă năvalii furtunoase spre libertate a naționalităților neturcești asuprite. Astăzi toate popoarele din fosta Turcie europeană sunt libere și foștii lor stăpâni turci așteaptă cu groază răsplata păcatelor de veacuri și a privilegiilor (drepturilor deosebite), de cari s'au bucurat.

Vedem deci o mare asămănare între istoria unei familii și între a unei națiuni, numai cât ceea ce se întâmplă la o familie în două trei generațiuni (două trei rânduri de oameni), la o nație se întâmplă în curgere de veacuri.

Precum omul cuminte trage învățături din pățania unei familii, tot așa un popor cuminte trage învățături din istoria altor popoară. Aceasta trebuie să o facem mai ales noi Românii, cari nici nu ne-am apropiat încă de țânta doririlor fiecărui popor vrednic de viață: libertatea deplină culturală, economică și politică.

Privind la starea lucrurilor din țările, în cari trăim, vedem, că pe alocurea e o

mare asămănare cu aceea ce a fost în Turcia europeană. Și în țările, locuite de noi (afară de România) trăim împreună cu alte popoară, dintre cari unele au fruntași, cari se poartă cu noi, cum s'au purtat Turcii cu popoarele creștine. Slujbași numai străini, ajutoare culturale și economice numai pentru poporul lor, pentru acesta tot felul de privilegii (drepturi deosebite), iar pentru noi numai sarcini, îndeosebi dări grele și tributul de sânge (serviciul militar). Nu sunt destule aceste nedreptăți întemeiate pe legi anume croite împotriva noastră (cum e legea școlară, legea electorală și altele), dar fruntașii popoarelor cuceritoare fac tot ce le stă în putință, ca să ne împedecă în dezvoltarea noastră culturală și economică, pentru care luptăm numai cu mijloacele noastre. Barbaria aceasta nu s'a întâmplat nici în Turcia, căci acolo bisericile și școlile erau libere cu totul și pe timpul celei mai aspre stăpâniri turcești, iar dezvoltarea economică și dacă eră slabă, dar eră slabă și la Turci, căci statul turcesc nu făcea nici pentru Turci, nici pentru creștini nimic.

Urmările acestor nedreptăți vor fi și în alte țări și la alte popoară aceleași ca și la Turci. Poporul cuceritor, susținut prin drepturi deosebite și ridicat la un loc, de care nu e vrednic, și prin asuprirea popoarelor, cu cari locuiește împreună, va slăbi tot mai mult și urmarea va fi, că la vremea numită va cădea cu totul față de țaria câștigată de celelalte popoară prin muncă fără preget și prin lupta de apărare de veacuri.

Prăbușirea tuturor popoarelor cuceritoare prin mijloace barbare și trăitoare din privilegii, e așa de sigură, precum e D-zeu în ceriu. Liberarea popoarelor asuprite se va grăbi cu cât și lupta lor pentru câștigarea și păstrarea bunurilor culturale (înainte de toate biserici și școli) și împotrivirea față de orice atacuri va fi mai îndârjită.

Celce are ureche de auzit, să audă!

O amintire. La 4 Maiu n. s'au împlinit 50 de ani, decând marele arhiereu Șaguna s'a prezentat la Împăratul în fruntea delegațiunii congresului național bisericesc. La înimoasa vorbire a lui Șaguna, Împăratul a răspuns, zicând între altele:

Cu plăcere vă primesc pe d-voastră ca pe reprezentanții *bravilor Români* ai marelui meu principat Transilvania, cari *mi-au dat repetite dovezi despre neclătita lor credință și alipire către mine și casa mea.*

Astăzi? Foc și cenușe în bisericile și școlile noastre, asuprire economică și barbarie politică.

Se va găsi însă leac și pentru *femeia bolnavă*, cum e numită monarhia noastră.

Episcopie gr.-cat. maghiară și în America. Viteazul guvern din Pesta, spăriat de deșteptarea Rutenilor emigrați la America, cari deșteaptă acum și pe frații lor din Ungaria, se muncеște cu gândul să înființeze și în America o episcopie maghiarizatoare. Numai cât acolo o va păți și mai rău ca aici acasă. În America nu există administrație aziatică, nici jandarmi maghiari, așa că Rutenii deșteptați vor primi pe ticălosul, care va cuteză să-i abată dela ideile lor naționale, cu o furcă și mai lungă ca a bravilor nostri Români din Sătmar.

Care-i patria Jidanilor? În revista evrească Bar-Kochba din Bârlad (România) se spune în Nr. 1 (Martie 1913) la pag. 7: „Evreilor le trebuie în primul rând o patrie — *căci din toate câte le avem, nici una nu este cu adevărat o patrie* — un cămin, care să-i adăpostească contra mișeliilor asupritorilor. (Le trebuie o țară, unde ei să poată „reînvia“, și aceasta țară trebuie să fie Erez-Israel, Palestina“.

Foarte bine, plece la Palestina. Dar când nici una din patriile lor de-acum (România, Ungaria, Austria, Rusia, Germania și celelalte) nu e patria lor adevărată, ce să zicem despre obrăznicile gazetelor *Budapești Hirlap*, *Pester Lloyd* și toate celelalte gazete din Ungaria scrise numai de Evrei, cari ne acuză pe noi Români de nepatriotism, noi, cari ne-am pomenit de mii de ani aici pe pământul acesta românesc, pe care l-am apărat cu sângele nostru și l-am muncit cu sudorile noastre?

Femeia bolnavă. Până acum, decători eră vorba de Turcia, i se zicea *omul bolnav*. Acum l-au operat aliații balcanici așa de bine, încât e ca și dispărut din Europa. O mare revistă englezească, *The Graphic* din Londra, spune, că a murit *omul bolnav*, dar acum e *femeia bolnavă*, care e *Austro-Ungaria*, unde trăesc tot felul de popoară, multe din ele asuprite. *Națiunile negermane și nemaghiare nu mai pot fi asuprite fără primejduirea monarhiei*. Ele sunt astăzi pe aceeaș treaptă atât în ce privește cultura, cât și numărul și trebuie să fie și pe aceeaș treaptă politică, dacă Austro-Ungaria vrea să mai trăească.

Celece le spune Englezul confirmă cele scrise de noi în articolul *Macedonia Ungariei* din anul trecut. Procurorul crede însă, că va însănătoșă femeia bolnavă dându-ne în judecată!

Cea dintâiu școală germană la Șvabi. Despre mișcarea națională a Șvabilor din Banat am dat în multe rânduri știri, cari ne-au umplut de bucurie. Starea de până acum a lor eră curată rușine pentru membrii marei națiuni germane, care a civilizat, pe cât a fost cu putință, și pe Maghiari. Acum e vorba să se deschidă cea dintâiu școală primară germană în Arad-sentmarton. Acolo e o școală de stat, în care se învață numai ungurește. Văzând locuitorii, că prin învățarea într-o limbă străină copiii lor se prostesc tot mai mult, la îndemnul preotului lor romano-catolic au hotărît înființarea unei școli confesionale naționale cu limba de propunere germană. Țăranii șvabi au adunat în scurt timp douăzeci de mii de coroane pentru școala cea nouă.

Cinstea deputaților coșutiști. Deputatul coșutist Deji, care a pârît pe prim-ministrul Lukaci de multe fărădelegi, pe cari vrea să le dovedească, pare că a aprins paie în capul coșutiștilor. Gazeta jidană „Pester Lloyd“, care e totdeauna în legătură cu guvernul, spune, că din cei 54 de deputați coșutiști 37 de inși au fost aleși cu ajutorul guvernului, care a dat ordin fișpanilor și solgăbirăilor să silească pe alegători să voteze pretutindeni pentru deputații coșutiști împotriva celor justiști. Chiar și Deji a fost ales cu ajutorul guvernului!

Aceasta dovedește de nou mișelia guvernelor ungurești, despre cari am arătat ceeace a scris gazeta „Gross-Österreich“ din Viena, că adevă ele aleg cu ajutorul jandarmilor și al tuturor fărădelegilor pe deputații guvernamentali în cercurile românești, iar în cele ungurești aleg deputați coșutiști, ca să sparie cu ei pe cei din Viena și aceștia să-i lase să asuprească pe Români cum vreau.

Urciorul merge însă numai până odată la fântână!

Semne de dragoste. Italienii din Fiume (port „maghiar“ lângă Marea-Adriatică, dar cu puțini Maghiari în el) fac mult năcaz „patrioților“. Deunăzi niște tineri urmași ai lui Arpad, înferbântați poate de căldurile cam mari din Fiume, și-au pus tricoulul maghiar pe piept și eșind astfel pe stradă au început să strige cât îi luă gura „elien o moghior!“ Un jandarm din Fiume — acolo nu sunt de cei de pe la noi! — i-a luat de gât și i-a dus la poliție, ca să fie pedepsiți pentru îndrăzneala lor de-a striga ungurește într'un oraș italian. Se 'nțelege, că supărarea „patrioților“ e foarte mare.

Un alt caz s'a întâmplat în orașelul româno-săseșc Agnita. Guvernul a slobozit peste ținuturile locuite de naționalități între alți flămânzi și cete de teatraliști maghiari, plătiți din visteria statului, adevă a noastră. Se 'nțelege, că nouă nu ne poate conveni teatrul maghiar, ca tot ce ne vine dela șovinismul celorce conduc trebile țării. Dar ei vreau dragoste cu sâla. Venind în Agnita, teatraliștii maghiari (mai mult jidani) au început jocul. Notarul sas din Merghindeal a strigat atunci: „Noi suntem Germani! Pentruce reprezentație maghiară?“ A trebuit să vină un jandarm, ca să păzească până să-și isprăvească teatraliștii piesa.

Dacă și între Sași așa de strâns aliați cu șoviniștii se găsesc câte un bărbat, e semn rău!

O rușine nemaipomenită. Gazeta „Românul“ din Arad află dela corespondentul ei din Sânmiclăușul-mare (Banat) următoarele:

Biserica românească de-acolo are vre-o 20 de mii de coroane bani gata, depuși până acum la banca jidovească din Sânmiclăuș. În ședința comitetului dela 7/20 Aprilie s'a făcut propunerea, ca banii aceștia să fie scoși dela Jidani și depuși la „Albina“, care are o agentură în comuna aceasta. Datoria Românilor de-a-și depune banii la bancă românească și îndeosebi la „Albina“ e cu atât mai mare, că ea dă o parte mare din câștigul curat pentru scopuri culturale românești, afară de aceea numai băncile românești sunt pe deplin sigure, căci tocmai în Banat s'au dat peste cap mai

multe bănci jidano-maghiare. Când colo ce să vezi? Din cei 22 membrii prezenți numai președintele și șase membri au votat pentru propunerea românească, ceilalți cincisprezece au votat, ca banii să rămână tot la Jidani!

De nu vor schimba curând hotărîrea aceasta, majoritatea comitetului parohial de-acolo să formeze cât mai curând un comitet de sinagogă, nu de biserică românească.

Administrație școlară aziatică. Guvernul hain ne-a închis sute de școale, pentru că la clădiri lipsiau din înălțime vre-o câțiva centimetri. Mii de copii de Român au rămas fără putință de-a învăța carte românească. Pe-alocuria a deschis școale de stat pentru ameteirea copiilor nostri. Când e vorba de dobitocia maghiarizării, găsește bani, dar în Ungaria propriu zisă sunt comitate, în cari zeci de mii de copii n'au unde învăța, unde o mulțime de învățători nu-și primesc leafa cu lunile. Așa scrie de pildă foaia jidano-maghiară „Budapești Hirlap“, că în comitatul Zala (dincolo de Dunăre, în spre Austria și Croația) învățătorii nu și-au primit leafa de doi ani. Școalele nu au localuri proprii, iar cele închiriate li s'au luat, pentru că nu s'a plătit chiria. O școală de stat n'a funcționat ani de zile, pentru că nimeni nu s'a îngrijit de un local corespunzător. Din 560 comune 200 n'au școală, așa că 23 de mii de copii nu capătă învățătură. În comitatul acesta ar mai trebui cel puțin 500 de învățători.

Acestea sunt roadele încercării de maghiarizare!

Iară vreau să se împodobească cu pene străine! La toamnă va fi în Muzeul național din Pesta o expoziție de covoară vechi adunate de pe la nemeșii și popii calvini din Ardeal. *Toate aceste covoaare au fost țesute de țărancele noastre pe vremea iobăgiei*. Acum nemeșii au obrăznicia să le expună ca fiind lucruri ungurești!

În Ungaria o samă de oameni au trăit și trăesc numai din apucate; ne-au luat pe vitejii nostri, și le-au zis Unguri, ne-au luat pământul, ne-au luat chindisiturile și țesăturile noastre, chiar și cântecul cel mai plăcut al Maghiarilor, marșul lui Racoți, e făcut din melodii românești!

Apoi să nu-ți fie urît de astfel de stări?

Cum judecă Curtea de cassatie din Pesta. La alegerile de congregație din Sătmar, Românii din Prislop au votat în anul 1910 pentru membrii partidului național, împotriva cărora Jidano-Maghiarii candidaseră pe doi Jidani Goldstein Armin și Goldstein Josef. Notarul din Ciolț a pus pe jandarmi să scoată pe Români din sala de vot și în învălmășală au răsturnat și oala, în care se puneau ținuturile. Un slujbaş dela banca ungurească, cu numele Chepeci Iene, adunând ținuturile le-a ascuns și a pus în locul lor de cele cu numele Jidanilor. Pentru aceasta a fost condamnat la temniță, dar Curtea de cassatie (Curia) l-a ertat de temniță, zicând, că Chepeci a făcut fărădelegea într'un ținut locuit de Români!

Adevă cea mai înaltă judecătorie a țării declară, că printre Români orice zdranță venetică poate săvârși fărădelegi, călcând legea.

Frumoasă judecată!

Pentru ce s'a dat Silistra României?

Pe când până înainte cu două-trei săptămâni toate gazetele franțoești și rusești înjurau România într'un mod, cum îl găsisai numai la foile bulgărești, pentru că cere Silistra, lucrurile acum s'au schimbat. Cele mai mari gazete rusești și franțoești au început să recunoască dreptatea României, gazetele bulgare nu mai înjură, ba generalul bulgar Radco Dimitrieff, care a bătut pe Turci la Kirkilise, întorcându-se dela Petersburg, unde se ține conferința pentru potolirea conflictului româno-bulgar, a spus unui ziarist român din Rusciuc între altele următoarele:

„Conferința ambasadurilor din Petersburg a dat Silistra României. *Rusia s'a învoit mai de mult la aceasta, pentru că ea vrea cu tot dinadinsul să câștige pe viitor dragostea României.* Ambasadorul francez Delcassé încă a sprijinit cererile României, ca să scoată regatul român din legăturile Triplei-Alianțe. Dacă va reuși politica rusească și franceză cu planul acesta, Bulgarii ar lăsa bucuros Silistra, pentru că aceasta ar însemna schimbarea politicii externe (a legăturilor cu alte state) a României și urmarea ar putea fi o alianță militară cu Bulgaria. Bulgaria, care și-a înfăptuit o mare parte a idealului său (de-a strânge pe toți Bulgarii la un loc), are acum lipsă de timp ca să se recreeze și apoi să se răfuească pentru totdeauna cu dușmanii săi. Iată pentru ce avem noi interes să avem legături strânse cu România, căreia în schimb îi lăsam bucuros Silistra. În timpul de față avem prea mult de lucru în Macedonia, ca să mai facem greșala să ne certăm cu vecinii nostri români, cu cari am trăit atâtea veacuri în cea mai bună înțelegere.

Tot atât de prețioase ar fi aceste legături și pentru România, căreia îi vom asigura în caz de lipsă sprijinul nostru. Noi (Bulgarii) trebuie să ne alăturăm României cu cea mai strânsă și mai trainică prietenie, oricât de mari ar fi jertfele, pe cari le-am aduce.“

Acestea sunt părțile principale din aceea ce a spus generalul bulgar. Ele au o însemnătate atât mai mare, că o foaie franceză întărește cele zise de el cu privire la nădejdea, ce o au Rusia și Franța să desfacă cu timpul România de prietinia cu Austro-Ungaria. Lucrul acesta e de mare în-

semnătate pentru noi Românii din Transilvania și Ungaria, căci de se va întâmpla aceasta desfacere, ea se va face numai din cauza asupririlor, pe cari le îndurăm noi.

Știri politice din străinătate

Căderea Scutarilor în mâna Muntenegrinilor și proclamarea lui Essad-Pașa ca rege al Albaniei au produs încurcături nouă pe lângă cele de mai înainte. În Austro-Ungaria se fac pregătiri mari pentru a sili pe Muntenegrini să părăsească Scutari, care trebuie să rămână capitala Albaniei. Regele Nichita se arată foarte puțin dispus să dea orașul, dar după multe semne la urmă tot va fi silit s'o facă. În conferința ambasadurilor dela Londra s'a hotărât de nou, că Scutari trebuie să fie al Albaniei. Reprezentanții Austro-Ungariei, Italiei și Germaniei cer însă, ca tratativele cu Muntenegru să se facă cu un termen scurt și cu amenințare, că trupele Puterilor vor ocupa Scutari, chiar și Muntenegru, iar reprezentanții Rusiei, Franței și Angliei cer să se facă cu domolul. Austro-Ungaria a mai declarat, că dacă în cel mai scurt timp Muntenegru nu se supune hotărârii Marilor-Puteri, ea va sili Muntenegru cu armata la aceasta.

Intr'aceia regele Nichita a trimis o scrisoare conferinței ambasadurilor, declarând că el renunță la Scutari, dacă i se dau în schimb alte ținuturi. Scrisoarea aceasta ne îndreptățește să credem, că primejdia unui războiu european nu mai e apropiată, cu atât mai vărtos, că nici Germania, nici Rusia nu doresc războiul.

O încurcătură cu privire la Albania a făcut Essad-Pașa, fostul comandant al Scutarilor, prin aceea, că s'a proclamat rege al Albaniei sub suzeranitatea Turciei, adică Sultanul să fie recunoscut ca un fel de împărat peste regele Albaniei. Essad-Pașa a plecat cu armata spre Valona și a alungat guvernul provizor albanez de acolo, omorînd și pe viteazul turc Nazi-bei, cel care luptase mai mult pentru introducerea constituției în Turcia. Guvernul turc din Constantinopol nu vrea însă să-l recunoască pe Essad-Pașa, căci vede în aceasta o unealtă a Rusiei și a aliaților balcanici. Tot așa judecă și guvernele din Viena și din Roma, așa că se vorbește deja de o ocupare a Albaniei prin trupe de-ale noastre și de cele italiene.

Ocuparea aceasta ar avea să țină câțiva ani, până s'ar face oarecare rânduială în Albania.

Ce privește pacea între Turci și aliații balcanici, e vorba să se încheie în curând, după ce de amândouă părțile s'au ajuns la o înțelegere provizorie.

Mai încurcate sunt lucrurile între aliați. Bulgarii, Sârbii și Grecii se pregătesc chiar de războiu unii în contra altora. Îndeosebi Bulgarii sunt hotărâți să nu lase ținuturile bulgare ocupate de Greci și Sârbi în mâna acestora. Ei se plâng, că atât Sârbii, cât și Grecii au și început să asuprească pe Bulgari în modul cel mai neomenos. Un prefect bulgar, care a vrut să călătorească prin Macedonia ocupată de Sârbi, a fost amenințat cu moartea dacă nu se va rentoarce. În ținuturile dela Monastir și Üscüb Sârbii au recrutat pentru armata lor pe toți Bulgarii în vârstă dela 21 până la 26 de ani. Mulți dintre tinerii bulgari au fugit la munte, unde vreau să formeze bande contra Sârbilor, alții au trecut în Macedonia răsăriteană stăpânită de Bulgari. Din ținutul Monastirului a fost oprită emigrarea tuturor bărbaților până la vârsta de 46 ani. Un major sârb, comandant de comitajii sârbi, a bătut pe arhimandritul bulgar din Üscüb în capela seminarului așa de rău, încât a leșinat. Mitropolitul bulgar s'a plâns înzadar la comandantul sârb al orașului.

Tot așa se poartă și Grecii în Salonic. Secretarul gimnaziului bulgar de-acolo a fost arestat și trimis în Grecia. Tot așa a pățit și alt Bulgar. Toți Bulgarii macedoneni, cari au fost revoluționari, sunt prigoniți, mulți dintre ei au fost alungați din Salonic.

Bulgarii pe de altă parte lovesc și ei. În porturile dela Marea-Egeică, ocupate de Bulgari, aceștia au pus taxe vamale uriașe pe toate mărfurile, cari vin dela Salonic. De pe corăbiile grecești au dat jos cu puterea steagurile grecești.

Armatele aliaților își stau față în față și de nu va izbuti Rusia să le împace, ne putem aștepta la un nou războiu și la nouă încurcături. Atunci se va vedea și mai bine că nici unul din aliați nu are drept să ocupe Macedonia locuită de mai multe naționalități și că singura rânduială bună se va putea întemeia numai dându-i autonomie. Altminteri lucrurile vor ajunge acolo ca și în Ungaria.

Cu paloșul. 71

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de

Radu Rosetti.

(Urmare)

XXXII.

Un trăsnet din senin.

Pregătirile nunții și sfătuirile cu fruntașii orașului umplură zilele următoare. Numărul celor care mai țineau cu Târziul și cu șoltuzul rămăsese acum cu totul neînsemnat. Lucrul era firesc, căci trecerea de care ei se bucurase până atunci era mai cu samă datorită faptului că treceau drept oamenii lui Basarab.

Ajutorul lui Pârveu în aceste împrejurări fu neprețuit, mai ales pe lângă negustorii cei mici și breslași. Vorbele curgeau din gura lui cu aceeași ușurință cu care curge apa din șipot. Nici Părintele Isaia,

nici tovarășii lui nu știau să găsească ca Munteanul cuvinte potrivite pentru a pătrunde în inimile negustorilor și a meseriașilor bârlădeni și a stârni în ele iubirea de neam și dorul de a lucra pentru mărirea lui. El izbuti să rupă dela Târziul și dela șoltuz atât de mulți oameni despre a căror credință erau cu desăvârșire îndreptățiți, se arată un dușman atât de vajnic, încât din mai multe părți îi veni sfatul să se păzească și să nu iasă decât bine întovărit, căci potrivnicii sunt hotărâți să se mântuie de el cu orice preț.

Bănuielile ce le avusese călugărul și, mai ales, Toma Alimoș, dispăruse cu desăvârșire: amândoi priveau acum pe Muntean ca pe un tovarăș de luptă minunat, pus în calea lor de voința lui Dumnezeu. Dacă Pârveu întrebuițu zău întreagă pentru a aduce pe cât mai mulți în partea Părintelui Isaia și a Voevodului, serile le petrecea cu Mitrana în grădină, făcându-i jurăminte de dragoste și povestindu-i pe lung despre cele făptuite de dânsul în răz-

boaie până atunci, despre curtea lui Basarab și despre curțile de peste Dunăre, la care fusese trimis în solie.

Fata asculta cu o adevărată lăcomie aceste povestiri care i se păreau că vin dintr'o lume fărâncată, și când și le reamintea peste zi, i se părea că ciasul fericit în care va putea să aibă și ea parte de asemenea viață de încântări, cu Pârveu alături, n'are să mai vie.

Și totuși vremea trecea răpede. Se aflau acum în seara ajunului cununiei, când se făcu logodna.

O mulțime mare se înghesuia în casa și în grădina lui Ploscan. Nu numai fruntea negustorimii, dar și cea mai mare parte din knejii bârlădeni erau de față cu sofiile și cu fetele lor; peste treizeci de fete vesele prin naștere și bogăție depănase pe teala miresei.

Se lăți deodată vestea printre cei de față că însuși Târziul și cu Ifrim Coțofană, șoltuzul Bârladului, au trimis lui Ploscan vorbă că doresc să deie uitării vrăjbele lor

O nouă fărădelege.

Am arătat în câteva rânduri mișcarea nemeșilor mari și mici din Ardeal, cari au ajuns mare parte la sapă de lemn din cauza lenei lor, au pornit cu memorande și cereri către guvern și gălăgie prin gazetele jidano-maghiare, ca guvernul să le vină în ajutor, cumpărându-le moșiile cu sume cât mai mari, altminteri cad în mâna „Valahilor”. Inceputul îl făcuse contele Betlen cu o broșură, apoi a venit comisiunea permanentă a comitatului Murăș-Turda cu propunerea, ca să se ceară dela guvern să facă o lege, prin care să se oprească cumpărarea de moși din partea Românilor. Propunerea a fost primită de toate comitatele stăpânite de nemeșii paraziți, cari au ales o comisiune.

Comisiunea aceasta s'a prezentat la 18 Aprilie n. la primministrul Lukaci și la ministrul de agricultură Șereni. Lukaci s'a grăbit să le făgăduiască tot sprijinul, pentru ca „maghiarimea ardeleană” să fie scăpată de peire. Aceasta însemnează, că iară se vor vota legi mișelești, prin cari se vor lua din banii țării, a cărei visterie o umplem în mare parte noi Românii, zeci și sute de milioane, pentru a umplea pungile nemeșilor nesăturați și a coloniza de nou cât mai multe adunături strănse de pe pusta Ungariei printre Români.

Aceleași făgădueli li le-a făcut și ministrul de agricultură Șereni, care le-a mai spus, că de aceea a înființat și banca cea mare din Pesta, numită altmistă, ca să cumpere cât mai multe moși, pe cari să le împartă Maghiarilor. A mai spus, că banca aceasta a fost înființată până acum să cumpere 67 de moși din Ardeal. Și Șereni făgăduiește legi nouă făcute numai pentru binele Maghiarilor.

Iată o nouă dovadă, că guvernul lui Lukaci e pentru Maghiaro-Jidano-Sași numai, pentru noi Românii ciună. Ba săvârșește chiar cea mai mare nedreptate, căci în loc să ne lase să ajungem noi în stăpânirea pământului vechiu românesc, îl dă la venetici și încă cu bani luați din visteria țării.

Pământul acesta răpit nouă *va trebui* să ajungă iară în mâinile adevăraților lui proprietari, cari suntem noi Românii.

Ce scriu alte gazete?

Ocupându-se de aceea ce trebuie făcut pentru regenerarea (îmbunătățirea, îndreptarea) poporului nostru, *Revista Economică* din Sibiu, foaia oficială a băncilor noastre, dă un șir de sfaturi, cari trebuie cunoscută în cercuri cât mai largi.

Iată o parte din ceea ce scrie:

Rămăși departe îndărătul altor popoare pe toate tărâmurile vieții: în politică, în cultură, în economie, săraci și slabi organizați sufletește și economic, — sentimentul nobil de jertfire ar trebui să ne însufletească în măsură mai mare decât pe cărturarii altor națiuni.

Nu se poate tăgădui, că mulți dintre noi s'au lăpădat de obiceiurile bune și s'au depărtat de legea, din care moșii și strămoșii nostri au luat vîrtutea de a se mulțumi cu puțin, mîngăirea pentru timpuri grele și tăria de-a răbda îndelung.

E fapt, că pe o mare parte din noi i-a părăsit *tăria credinței* și ei nu mai au iubire adevărată nici către Dumnezeu, nici către frațele și vecinul său. Ce ne vom face noi fără credință, care curăță sufletele și fără de care știința și bogăția sunt mijloace pentru săvârșirea faptelor rele?

Nu s'au abătut dela credință numai cei ce au eșit și ies mereu din sânul bisericii: pocăiții, bapțiștii, socialiștii și alții, ci și marea mulțime a acelor, cari de formă nu s'au rupt încă din șirul creștinilor, dar de fapt inima lor este stricată și faptele lor nu mai conglăuesc cu acelea, pe cari le propovăduiește legea lui Christos.

De aceea *biserica* trebuie să-și aleagă, în timpul de față, și alte arme și mijloace de apărare și de luptă.

Predica să fie arma de căpetenie a bisericii în lupta grea, ce o are de purtat.

Misiunile sfinte să se înmulțească, așa că să nu rămână nici un sat, care să nu guste din roadele lor binefăcătoare.

Societățile de femei evlavioase, sub scutul bisericii, pentru înfrumusețarea acesteia și a cimitirului, pentru îngrijirea bolnavilor săraci și neajutorați, a bătrânilor, văduvelor și orfanilor — sunt o trebuință arzătoare pentru toate satele noastre.

Dela biserică trebuie să pornească și lucrarea pentru înființarea *societăților de înfrânare* a patimilor îndeobște, cum sunt: desfrânarea, îmbuibarea, luxul și mai ales *beția*. Cel dintâiu pas va trebui să se facă

oprind beuturile la *pomeni* și alte serbări religioase. Societățile de înfrânare ar putea să devină cu timp o anghiră de scăpare a *școalelor*. Risipa, ce se face de către cărturari și țărani cu beuturile, ne-ar putea, fără îndoială, scăpa școalele, căci mii și zeci de mii de coroane se duc, fără folos, pentru tot felul de beuturi din satele noastre și milioane dela întreg neamul nostru.

În munca de mîntuire a școalelor *băncile* noastre încă trebuie să aibă un rol însemnat. Dacă băncile vor scăpa și numai 200 de școale, au făcut un lucru mare.

Răul pricinuit de înstrăinarea școalei e mare, căci școala străină împedecă dezvoltarea sufletească a copiilor nostri. Chiar nici școalele noastre nu sunt scutite de a împedecă cultura, căci felul învățămîntului și al creșterii din ele e în parte greșit din cauza legilor. De aceea trebuie găsite mijloacele trebuincioase pentru împedecarea răului. Între aceste mijloace numărăm: *catehizarea conștiințioasă* în limba română, *înființarea școalelor de adulți*, cari să se ocupe deoparte cu *învățarea analfabetilor*, de altă parte să îndrepteze răul pricinuit de un învățămînt înstrăinat și să înmulțească cunoștințele tuturor.

Asociațiunea cu despărțămintele, cu agenturile și bibliotecile ei populare, cu prelegerile practice ș. a. trebuie să facă tot mai mult pentru regenerarea poporului, punând la îndemână *Biblioteca populară* a sa în toate comunele.

Menirea *presei* (gazelor) noastre este deasemenea de o însemnatate foarte mare.

Băncile nu vor putea să meargă și în viitor tot pe calea bătută până acum. Ele numai așa vor îndeplini pe deplin rostul lor în viața poporului nostru, dacă vor ști să adăpostească așezămintele noastre culturale și economice și dacă vor da îndemnul trebuincios pentru înființarea altor așezăminte nouă, fără de cari viața amărită a poporului nostru trebuie să se istovească. Băncile mai mult decât celelalte așezăminte ale noastre au să pregătească terenul pentru progresul nostru economic și să dea avânt agriculturii, meseriilor, industriei și comerțului, cum și tovărășiilor economice, ce sunt pe cale de-a-se înfiripă.

O propagandă de redeșteptare și oțelire a sufletelor pot și trebuie să o facă, în vacanțe, *tinerimea noastră universitară* și *clericii din seminariile noastre*.

măcar pentru o noapte și o zi, că dorind să ieie și ei parte la bucuria lui, sunt gata să vie la dânsul dacă-i primește în casa lui. Vestea, deși uimitoare, era adevărată iar Ploscan, după o scurtă sfătuire cu Toma Alimoș și cu Isaia, răspunse că dacă kneazul Târziul și cu șoltuzul Coțofană îi vor face marea cinste să vie să ieie parte la veselia lui, îl vor găsi la poarta grădinei așteptându-i cu toată nunta.

Peste puțină vreme se văzu o slugă care venea fuga, strigând:

— Iată-i că vin!

Ploscan, urmat de miri, de nunta întreagă și de nenumărate slugi purtând făclii aprinse, se grăbi să meargă la poarta grădinei. În curând se văzură, străbătând ograda luminată ca ziua prin putini pline cu păcură și în care juca și se veselea mulțimea, kneazul Târziul cu șoltuzul lângă el și cu tovarăși mulți în urma lor. Cum se apropiară de nuntași fură primiți cu chiote voioase. Ploscan făcu un pas spre dânsii și, cu amândouă mâinile întinse spre

ei, le ură bună venire în casa lui. Târziul și cu șoltuzul luară fiecare câte una din mâinile întinse, o scuturară lung și Târziul zise cu glas tare, care fu auzit de toți: că cinstea strălucitei căsătorii ce o face fiica lui Ploscan, revărsându-se asupra orașului și chiar a întregii țări a Bârladului, n'au voit să steie de oparte și uitând pentru o zi neînțelegerile cele vechi, au venit și ei cu prietenii lor ca să aducă urări tinerii părechi și să ieie parte la veselie ca potrivnici cinstiți și fără vicleșug.

Ploscan, foarte mișcat și cât se poate de măgulit, le mulțămî în câteva cuvinte și luându-i fiecare de o mână, îi aduse spre miri și spre oaspeți care alcătuiau un cerc împrejurul lor.

Târziul era un om de vre-o patruzeci de ani, înalt, spătos, pântecos, cu părul și cu mustețile negre și cu ochii încrucișați. Imbrăcămintea lui, de catifea roșie, era acoperită cu găitane de fir, brăul, lat ca de patru-degete, era alcătuit din șolzi de aur legați între verigi, tot de aur, iar pietre

scumpe străluceau pe mânerul paloșului și pe acel al junghierului.

Ifrim Coțofană era mic, uscăcios, cu fața spână și părul galbăn. Purtă haine de aba verde deschisă, subțire, împodobite cu găitane mai închise.

Târziul se apropie de miri și făcu Mitanei, într'o limbă destul de întortochiată, o lungă urare de fericire, mulțumindu-i la urmă pentru alegerea unui soț care făcea atâta cinste Bârladului. Iar lui Pârveu îi zise că dacă flăcăii bârlădeni trebuie să fie supărați pentru paguba ce le-a făcut-o răpindu-le floarea cea mai frumoasă a Bârladului, oamenii gospodari sunt fericiți, căci știu că prin această căsătorie au câștigat pe un nou prieten care, prin rudenia lui cu Basarab și însușirile sale, va alcătui pentru ei un sprijin neprețuit.

Pârveu mulțămî kneazului și, ridicând glasul, se jură că cât va trăi va lucra pentru binele orașului unde s'a născut soția lui iubită care îl părăsește spre a fi podoaba Târgoviștei.

Sinoadele bisericei gr.-or.

La Dumineca Tomii s'au deschis sinoadele bisericei gr.-or. în Sibiiu, Arad și Caransebeș. Când scriem aceste rânduri se țin ședințe în toate trei orașele susnumite. Asupra afacerilor mai de seamă, desbătute în sinoade, vom scrie într'alt număr. Mai jos lăsăm să urmeze părțile mai însemnate din vorbirea, cu care Excelența Sa Mitropolitul Meșianu a deschis sinodul din Sibiiu. Înalt Prea Sfinția Sa a zis, între altele, următoarele:

Când fericiții nostri înaintași ne-au organizat pe toți cei de o credință și de o limbă într'o biserică sinodală, au voit a ne oferi dorita ocaziune de a lucra toți și împreună la binele și fericirea noastră.

Pentru a cunoaște cât mai bine puterea cea mare a credinței în Dumnezeu, va fi de ajuns a privi cum înaintează și cum să ridice, nu numai indivizii, dar și națiuni și popoare mari, ca Germanii, Englezii, Rușii și altele, cari țin cu tărie la credința în Dumnezeu, și cum decad, nu numai indivizii, dar și națiunile și popoarele, la cari a slăbit simțul religios și credința în Dumnezeu.

De unde învederează, Domnilor, că dacă vom la reda bisericii noastre vechea putere magică de care are mare lipsă, mai ales în timpul de acum, atunci noi toți trebuie să ne întărim tot mai mult în acea sfântă credință în Dumnezeu, pentru a inspirați de acea sfântă credință să lucrăm, ca și Apostolii de odinioară, cu cuvântul și cu fapta, la întărirea alor nostri în acea sfântă credință; căci slăbind credința, slăbește și biserica, temelia binelui, a fericirii și a existenței noastre.

Dar apoi, precum când cineva voeste a-și regenera turma sa necuvântătoare, începe aceasta dela mielusei: tot asemenea și noi, voind a regenera poporul nostru, biserica cea vie a Domnului: trebuie să începem aceasta dela mielusei poporului, dela tinerețea noastră, dând bisericii noastre într'ajutor și pe fiica sa, școala noastră confesională, chemată a iniția tinerețea noastră în lumină și cultură religioasă și patriotică, din cea mai fragedă vârstă, pentru ca așa ambele să lucre împreună la acea cultură religioasă-morală, a poporului, și anume, școala la cultura tinereții, iar biserica la cultura adulților.

Pentru a înțelege cât mai bine marea însemnatate a școalei confesionale D-lor,

Pârva își trăgea sufletul ca să mai vorbească, când dintre acei care venise cu Târziul, se auzi un glas care zicea:

— Fetei i-ar șede foarte bine și la Târgoviște păcat numai că al dă care ea voiește să-și lege soarta ar nemeri mai curând la spânzurătoare decât la curte.

Toți rămaseră uimiți.

— Cine e ăla care cutează să rostească astfel dă vorbe, strigă Pârva punând mâna pe mânerul junghierului care-i atârna de brâu, dar alb ca varul.

Atunce, dintre knezii și negustorii care venise cu șoltuzul și cu Târziul, ieși un om învălît într'o manta de aba roșie care îi cădea până la glezne și purtând o pălărie care-i acoperea fața. Cu paloșul liniștit el se apropie de Pârva, lepădă mantaua, aruncă pălăria jos și încrucișând brațele pe piept, se uită țintă în ochii mirelui și zise:

— Eu!

Era un om nalt și spătos, între cincizeci și șasezeci de ani; fața era frumoasă cu ochii negri, mari, pătrunzători, cu nasul drept; pletele și mustețile lungi erau cărunte! Hainele de catifea vântă erau fără

să avem pururea în vedere, că pe când la această școală să pot aplica numai învățători de limba și credința noastră, pe atunci la școalele neconfesionale să pot aplica și învățătorii de altă limbă și credință, despre cari ne putem închipui, ce interes ar desvolda la creșterea tinerimii noastre în sfânta noastră credință strămoșească. De unde urmează, nu numai cea mai mare datorință, de a asigura și a întări tot mai mult existența celor două așezăminte sfinte, a bisericii noastre naționale și a școalei noastre confesionale.

Deși legile mai nouă școlare încă recer multe și mari jertfe la susținerea școalelor noastre confesionale: totuși, în considerare la importanța lor și la interesele cele mari și vitale, nu ne rămâne decât să aducem toate jertfele posibile la susținerea lor. Căci altfel întru atâta ar slăbi biserica noastră cea vie, încât eu mă înfiorez a și cugeta la desastroasele urmări. De aceea, dacă dorim existența și întărirea acelei biserici vie, și cine n'ar dori aceasta, atunci trebuie atât noi, intelectualii, cât și preoții, cari trăim dela acea biserică vie, să ne încordăm toate puterile la aducerea jertfelor ce se recer și la susținerea școalelor noastre confesionale, de cari depinde viitorul nostru.

Pentru a ne însufleți și pe noi înșine și pe ai nostri la asemenea jertfe, este neapărat de lipsă, să avem pururea în vedere D-lor, că școala confesională este și pentru noi chestiune de viață, și că jertfele aduse ei să aduc unei chestiuni de viață pentru noi. Să avem în vedere, D-lor, că banii ce-i vom spesa pentru școale îi mai putem câștiga, pe când școala odată perdită, cu greu s'ar mai recâștiga. Și așa să ne facem toți Apostoli luminători ai clerului și poporului nostru, arătând tuturor folosul cel mare al școalei confesionale, precum și ne calculabila daună pentru noi a școalei neconfesionale, și apoi să ne însuflețim și noi, și să însuflețim și pe ai nostri, la jertfele recerute pentru susținerea școalelor noastre confesionale.

Spre a ne înlesni și noi și ai nostri la acele jertfe, să ne propunem și noi, și să recomandăm și alor nostri, ca oricari alte lipse mai puțin simțite să le amâne pe mai târziu; iar de altă parte să ne reținem cu toții dela unele cheltuieli zadarnice, pentru a și din cruțarea ce am realiza-o, se

găitan, fără ceapraz. Nu purta paloș (săbie), ci numai un junghier (cuțit) cu mâner de argint, atârnat la brâu de piele de aceeași culoare ca hainele. Infătoșarea îi era mândră și liniștită.

La vederea lui, Pârva încremenise pe loc, tremurând, cu ochii holbați în fața care acum se făcuse verde.

— Și cine ești Dumneta? strigă atunci către necunoscut, Ploscan uimit și îngrozit.

— Să-ți răspundă ginerele Dumnitale, răspunse necunoscutul liniștit.

Dar Pârva nu răspunse nimic: era scuturat de același tremur, ochii lui aveau aceeași privire de groază.

— Nu-ți vine să răspunzi, zise străinul, voi răspunde eu în locul tău. Eu sunt Pârva Nedeianu, solul lui Basarab.

— Minți, strigă Ploscan, Pârva Nedeianu este el, și arată spre mirele fiicei lui.

— Uită-te la el și uită-te la mine, apoi hotărăște singur care din noi minte și care seamănă a sol, zise străinul cu aceeași liniște.

(Va urma)

putem jertfi pentru școale.

Pe lângă acestea se mai recomandă alor nostri și înființarea de reuniuni de bărbați și de femei în toate parohiile, precum au și alte confesiuni, în scopul de a colecta ajutoare de bani și naturale pentru ajutorarea bisericilor și școalelor noastre, prin ceea ce vom înlesni și alor nostri ridicarea lor la starea și pozițiunea celorlalți compatrioți ai nostri.

Lipsă de tact și mojie.

Așa numește tinărul profesor sas, dl Hans Connert cele spuse de noi în articolul *Falsificatorii istoriei* (Nr. 11 al Foii Pop.).

Lipsă de tact și mojie a dovedit deputatul jidano-sas, dl Emil Neugeboren, când s'a scremut în foaia zilnică a partidului săsesc, ca să dea guvernului din Pesta sfaturi, cum să împedice pe Români dela cumpărarea de pământ nemeșesc (luat de nemeși în cursul veacurilor dela poporul român).

Lipsă de tact și mojie a dovedit deputatul sas, dl Dr. Rudolf Schuller, când a cerut în dieta din Pesta, împreună cu nemeșii din Ardeal, ca legea electorală să fie pentru Ardeal astfel croită, încât Românii, aceasta grămadă de ființe lipsite de cultură, să aibă cât se poate de puțini alegători.

Lipsă de tact și mojie dovedește dl Hans Connert, când învinovățește pe dl Dr. Ioan Lazăr, că el n'ar avea dreptate susținând despre dl Georg Müller că acesta ascunde cu știință documente, cari dovedesc drepturile noastre pe pământul nostru românesc.

E necuviință istoriografică a susține, că lucrările săsești conțin adevărul, când e vorba de Români, începând dela cele din veacul al 18-lea până la noua lucrare a arhivarului săsesc. Nici scopul acestuia nu e adevărul istoric, ci pregătirea terenului pentru a cere la schimbarea felului de administrație comitatenză, care se pregătește, jefuirea Românilor de puținele drepturi asupra comunității de avere de pe pământul locuit și de Sași.

Lipsă de tact și mojie este, când se afirmă, că ordinul împăratului Iosif al II-lea și rescriptul preînalt din anul 1820 (două acte, prin cari întâia oară se face încercare de-a da dreptate și Românilor) se pot întrebuița numai pentru a înșela pe naivi.

Pentru noi Românii nu e indiferentă rezolvirea întrebării: cine e stăpân aici. Atâtea neamuri venetice ne-au călcat pământul, dintre cari unele au rămas, încât, pe lângă celelalte mijloace de luptă, adevărat că principale, ne sunt binevenite și documentele, cari dovedesc dreptatea stăpânirii noastre, și numai a noastre, aici, pe pământul moștenit dela întâii strămoși cunoscuți ai nostri, dela Daci.

Din fericire există și alte arhive, nu numai cele săsești. Acestea ne furnizează destule dovezi despre modul de multeori necinstit, hrăpăreț, cu care fruntașii Sașilor au știut să acapere munții românești, fie dincoace sau dincolo de graniță. Aceleași arhive ne dau destule dovezi, din care se vede, că fruntașii Sașilor au încercat totdeauna, cu mijloace necinstite, să ne împedice desvoltarea culturii naționale în înțelesul cel larg al ei și câștigarea drepturilor politice răpite.

Necuviințele adresate nouă de dl Hans Connert ne sunt un prilej binevenit de a lumina și în privința aceasta tot mai mult pe cetitorii nostri. — În partea aceasta a luptei suntem noi Românii, cari putem câștiga.

Poezii populare.

Frunză verde bustuioc
Arză-te focul noroc
Și pe tine urzitoare:
Mi-ai urzit tot supărare.
Să-mi petrec zilele mele
Cu amar și cu durere,
Pe munții Dobrunului,
Cu boii Teleanului.
Plec cu boii de cu seară
Să tragem brazi din izvoară,
Pân' dimineața în zori
Scoți de câte șapte ori.
Frunză verde de trifoi,
Pleacă feciorii la boi,
Chiar și din sat dela noi.
Și-odată văzând și eu,
Că să duc feciori mereu,

Pus-am gând să merg și eu
Și-am năpustit satul meu,
Casă, curte și moșie,
Și scumpa mea de soție,
Și draga mea de fetiță
De vre-o șapte luni la țiță
Și-am plecat noaptea pe stele
Și le-am lăsat singurele,
Lângă pădure și spini,
Depărtate de vecini.
Am plecat în Ianuare,
Când e frigul cel mai mare,
Patru inși de pe la noi,
In munte cociși la boi,
C'auzeam că-i plata bună,
Patruzeci și cinci pe lună.
Bună-i plata și frumoasă,
La cei cari mănă de-acasă;
La cari nu-i vine mâncare

Ii lungă luna și mare;
Cu pită din magazin
Totdeauna ești flămând,
Că-i mestecată cu brad
Și nu are nici un saț.
Trandafir cu flori crestate,
Bate Doamne ce vei bate,
Bate crucea bradului
Și firma Teleanului.
Când îi noaptea pe la doi
Vine platmaistrul la noi,
Ne scoală să dăm la boi.
Faceți feciori și 'njugăți
Și după bușteni plecați.

Frunză verde de țitron
Scrisă de Rotariu Ion,
Bătut de zăpezi și ploi
In Dobrun slugă la boi.

Șeful statului major
Conrad de Hötendorf

Ministrul de externe al monarhiei
Contele Berchtold

Maiestatea Sa Impăratul și Regele
Francisc Iosif I

desbat asupra stărilor din țările balcanice.

In zilele trecute — pe când era temere de războiu cu Muntenegru — Maiestatea Sa a chemat la sine, în mai multe rânduri, pe ministrul de externe (al afacerilor politice din afară ale țării) al monarhiei noastre, pe șeful statului major (căpetenia ofițerilor mai înalți), precum și pe alți ministri și conducători ai țării. — Chipul de sus ne arată o consfătuire a **Maiestății Sale** cu șeful statului major Conrad și ministrul de externe Berchtold.

Cântec.

Lui, lui, lui, dorule lui,
Foaie sură de gutui,
Lui că mamă nu-i.
Tatăl-tău încă e dus,
Strajă 'n graniță l'au pus,
Unde doine nu's

Dacă te vei deștepta,
N'are cine te lăpta,
Că nu's maică-ta. —
De vei plânge cu suspin,
N'am cu ce să te alin,
Că sunt om străin.

Suflă vântul prin ferești,
Îți trimite tata vești,
Crești dorule, crești.
Crești, că dacă-i răsări
Și la lupte vei porni
Vă veți întâlni.

Maria Cunțan.

Gânduri de primăvară.

Ciocârlie, ciocârlie,
Sol de primăvară,
Sufletul de veselie
Mi l-ai umplut iară.

Zborul tău în rotogoale,
De-asupra câmpiei,
Tăvălit în iarba moale,
Din capătul viei,

Îl privesc — și-mi naște-un dor,
Dor de plugărie,
Să-mi urmezi plugul în zbor,
Dragă ciocârlie.

Cântecu-ți în triluri clare
Să mă desfăteze
Și durerea mea cea mare
Să o ușureze!

Ciocârlie, ciocârlie,
Pasăre măiastră,
Vină fă cu măiestrie
Cuibul la fereastră.

Să te-aud de câte-ori
Ies din cas' afară.
Și în suflet să-mi strecori
Dor și primăvară.

Căci mi-e sufletul stingher,
Inima pribeagă,
Fără tine ele pier,
Ciocârlie dragă!

Petru O. Orlățanu.

Leac american împotriva
junghiurilor.

La cârpa unei fete de cincizeci de ani,
care nu s'a gândit nici când la măritat,
moaie-o în iazul dela moara unui morar,
care n'a luat nici un grăunte dela oamenii,
cari au adus de măcinat, fă apoi pe ea un
semn cu cerneală din călămara unui advocat,
care n'a pierdut nici un proces în viața
lui, și dă-o să te lege cu ea un medic, că-
ruia nu i-a murit nici un pacient (bolnav).

Epigramă.

Unui nenorocit.

Că ți-ai descoperit păsul
Tuturor, ce-ai câștigat?
— Le-am furat nițal din vreme,
Cât au stat și-au ascultat!

P. O. O.

Știrile Săptămânii.

Sibiiu, 8 Maiu n.

Parastas pentru sufletul marelui Român Dr. Ioan Rațiu. La 29 Aprilie n. s'a slujit în biserica gr.-cat. din Sibiiu un parastas pentru odihna sufletului celui care odinioară a fost președintele partidului nostru național. Slujba a săvârșit-o Rev. Dr. Vasile Suciu, canonic din Blaj, asistat de protopopii Nicolae Togan, Arseniu Bunea și Valeriu Florian, fiind de față întreaga familie și alți frunțași români. Vorbirea a ținut-o părintele canonic Dr. V. Suciu, arătând statornicia D-rului Rațiu în lupta pentru neamul românesc.

Parastasul s'a ținut numai în cerc restrâns, fiind aceasta dorința familiei.

O fundațiune a Principelui Carol al României. Principele Carol al României, căruia camera din București i-a votat un apanaj (leafă) de o sută de mii de lei, a dăruit jumătate din ea pentru un scop cultural pe seama poporului. Se crede, că ministerul va hotărî înființarea unei școli primare cu suma aceasta.

Societatea de lectură Andreiu Șaguna a teologilor dela seminarul „Andrian” din Sibiiu a aranjat la Dumineca Tomii o ședință publică, în sala cea mare a Muzeului Asociațiunii. Cuvântul de deschidere a fost rostit de dl profesor seminarial Dr. N. Bălan. S'au executat apoi două cântări în cor, sub conducerea dlui D. Socol, teolog și un terțet pentru două violini și violă. O frumoasă și interesantă conferință despre „Rostul bisericii noastre ortodoxe în trecut” a ținut dl teolog I. Sandu.

Listele provizorii electorale de pe anul 1914 — pe teritoriul comitatului Sibiiu — sunt puse spre vedere publică din 5 până la 25 Maiu n. în biroul de expediție al comitatului Sibiiu, apoi la magistratul din Sebeșul-săsesc și în cancelariile notariale din întreg comitatul. Reclamațiunile se pot înainta în timpul din 5 până în 15 Maiu n., iar excepții din 16 până în 25 Maiu n. 1913.

Români din America trecuți la legea calvină. Gazeta românească „America” ne aduce o știre, care trebuie să ne pună pe gânduri. E vorba de botezarea multor copii de Român în legea calvină. Iată, ce spune: În prașul Bridgeport (Ohio) s'au născut, după cum arată actele stării civile, dela 1 Octomvrie 1912 până la 1 Martie 1913 23 de copii români (22 fete și un băiat). Din aceștia numai unul a fost botezat în legea românească gr.-or., toți ceilalți douăzeci și doi au fost botezați în legea calvină, adică ungurească. Cele opt căsătorii românești s'au făcut toate la popa calvinesc.

Care să fie cauza acestei lăpădări de legea strămoșească tocmai în statul Ohio, unde sunt mai mulți preoți români? Foaia „America” ne spune, că pricina răcirii fraților nostri de-acolo față de legea românească e lăcomia preoților trimiși acolo, cari cer taxe foarte mari pentru orice slujbă.

Se înțelege, că noi nu putem controla de-aici cele ce se întâmplă acolo. Credem

însă, că mai marii bisericii noastre vor cerceta lucrul și vor îndrepta răul. Căci un lucru îl știm toți: Preoții trimiși la America n'au fost însărcinați cu ducerea acolo pentru ca să se îmbogățească prin gheșef-turi cu cele sfinte, ci să facă apostolat românesc înainte de toate. Preoți greco-orientali sunt acolo și grecești, rusești și sârbești. Pentru Român înainte de toate legea românească, apoi vin celelalte condițiuni confesionale.

Administrația asiatică dușmană culturii. La timpul său am arătat și noi măsurile luate de consistoarele noastre pentru înființarea cursurilor de analfabeți. Intre ceice s'au grăbit să înființeze un astfel de curs a fost și dl *Emanoil Irimie, învățător în Iara-de-jos* (comit. Turzii). La 7 Ianuarie a început cursul cu 36 de inși. Da, dar acolo e și un *solgăbirău*, Ferenți, care nu vrea, ca Românul să-și lumineze mintea cu știința de carte. El a trimis un *jandarm* — stălpul culturii în nenorocita noastră patrie — și a oprit cursurile după zece zile. Dl Irimie nu s'a dat bătut, ci i-a arătat ordinul mitropoliei din Blaj și *ordinul ministerial*, prin care se pot ține aceste cursuri. Atunci l-a lăsat pe vrednicul nostru învățător să țină cursurile, dar să nu cumva să vorbească despre lucruri bisericești, sociale (cum ar fi contra *beției*) și altele, ci să-i învețe numai literele. Totodată a îndemnat pe jandarmi să supravegheze (să spioneze) la cursuri!

O icoană a Mântuitorului. În provincia Wales din Anglia s'a găsit cu prilejul unor săpături după zidiri și lucruri vechi o medalie, care are pe o parte icoana lui Christos, pe cealaltă inscripția (scrisoarea) cu litere evreești „Isus Christos, mijlocitorul și mântuitorul”. Medalia se dă cu socoteală, că e din veacul cel dintăiu după nașterea Mântuitorului, mai ales, că icoana de pe medalie se aseamănă cu descrierea făcută de Romanul Publius Lentulus într-o scrisoare adresată împăratului roman Tiberiu, pe timpul domniei căruia a fost răstignit Domnul Christos. În scrisoare zicea Romanul, între altele: „El înviează morții și vindecă toate boalele; e un bărbat înalt la stat, cu o față foarte nobilă, așa cum o iubesc și o tem totodată oamenii; părul lui e de culoarea castanelor coapte; până lângă urechi e neîncrêțit, pe umere e lung și creț. Pe mijlocul capului are cărare după obiceiul celor din Nazaret; fruntea lui e netedă și foarte gingașă; pe fața roșie n'are nici o pată, nici încrêțituri; nasul și gura sunt cât se poate de frumoase; barba nu e lungă, dar deasă și tot de culoarea părului; privirea lui e curată și serioasă; ochii sunt cenușii, limpezi și plini de viață. Corpul lui e foarte bine făcut și mâinile foarte gingașe. E un bărbat, care întrece cu frumusețea lui minunată pe toți oamenii”.

Emigrare cu automobilul. Câțiva agenți, cari trimiteau emigranți, mai ales de cei obligați la serviciul militar, în America-de-meazăzi, îi puneau în automobile și-i duceau în Austria. De-acolo plecau la portul francez Havre. Agenții au fost urmăriți de jandarmi, dar au scăpat mai toți, afară de două femei, cari sunt acum în temniță. Cei prinși dintre ceice voiau să emigreze au fost condamnați la câte 15 zile închisoare și 100 cor. amendă.

Concurs. „Societatea pentru fond de teatru român” publică concurs la *premiile și ajutoarele* în suma totală de 1000 coroane, cari se vor acorda din venitele *fondului Dr. Ioan Mihu*. Se admit la acest concurs: 1) *Piese teatrale românești originale*, potrivite pentru trebuințele noastre și pentru scopurile urmărite de societatea noastră. 2) *colecțiuni de muzică populară, românești*. 3) *compoziții muzicale originale* cu motive românești. Lucrările prezentate la concurs pot să fie: a) publicate (tipărite) în anii 1911, 1912 și 1913, — sau b) lucrări în manuscris, cari încă nu s’au dat publicității. Cele de sub a) pot fi *premiate*, iar cele de sub b) pot să fie *ajutorate* în scopul publicării. Autorii, cari vor să participe la concurs, își vor prezenta lucrările lor până la 1 Ianuarie n. 1914 comitetului societății, trimițându-le la adresa secretarului literar, Dr. Horia Petra-Petrescu, Brasso (Brașov).

Notă. Manuscrisele lucrărilor încă nepublicate se vor înainta anonim; se va alătura însă la manuscris un plic închis, în care se va indica numele și adresa autorului.

Lucrările premiate sau ajutorate de „Societatea pentru fond de teatru român” rămân proprietatea autorilor, dar aceștia sunt obligați a da din lucrările lor tipărite câte 20 exemplare comitetului societății.

— Se mai publică concurs pentru o *piesă teatrală originală*, în următoarele condiții: 1. Acțiunea să fie luată din viața poporului nostru din Ardeal. 2. piesa să aibă 1 sau mult 2 acte și 3. să conțină și jocuri naționale, eventual cântări naționale, îmbinate în decursul acțiunii. Premiul va fi de 200 cor. și este pus la dispoziția comitetului din partea dlui avocat Dr. Constantin Popovici din Beiuș, care își rezervă dreptul de a lăsa să se reprezente piesa pentru întâia dată în Beiuș. Manuscrisele anonime (cu numele autorului în plic închis) se vor înainta secretarului literar al societății noastre, dl Dr. Horia Petra-Petrescu, până în 1/14 Oct. a. c. Brașov, 11/24 Martie 1913. Pentru Comitet: *Virgil Onițiu*, vice-președinte. *Dr. Iosif Blaga*, secretar.

Cum ajută o bancă săsească clădirea unei școli. Parohia săsească din Mediaș trebuie să-și facă o școală nouă primară, care costă o sută de mii de coroane. Banca săsească din Mediaș a dăruit pentru scopul acesta suma întreagă, și anume așa, că biserica să împrumute o sută de mii de coroane, pe cari le va plăti banca în rate. Din venitul ei curat de pe anul trecut a mai dăruit pentru școală alte 5608 coroane.

Ungaria jidovită. După cum cetim în revista „Românismul”, Ungurul Vespremi Calman a publicat o carte, în care arată cât de grozav s’au sporit Jidanii în Ungaria, pe care sunt pe cale să o prefacă într-o Palestină, mai ales în părțile locuite de Maghiari. În anul 1850 erau în Ungaria 368 de mii 525 Jidani, în 1910 911 mii 175, acum vor fi un milion. În Budapesta erau în 1910 167 mii 974 de ovrei, adică nu tocmai a patra parte din numărul întreg al populațiunii. În *școalele comerciale* ungurești (?), jumătate din elevi sunt Jidani. În *licee* (gimnazii) și școale reale aproape a patra parte. La *facultatea de medicină veterinară* (doctori de vite) 60 la sută sunt Jidani, la cea de *medicină* jumătate din studenți, la celelalte dela un sfert până la a treia parte. În anul 1906 erau în mai

bine de la treia parte dintre *advocați* Jidani, dintre *medici* jumătate. De-atunci încoace de sigur că a crescut numărul. La slujbe nu se îmbulzesc așa tare, căci acelea nu le sunt destul de bănoase. Dintre cei 3836 de *proprietari* cu moșii de peste o mie jugăre 1064, adică mai bine de un sfert, sunt Jidani, dintre cei mijlocii (cu moșii între 100 și 1000 de jugăre) 5922 Jidani din 23,184, așadară tot peste un sfert. Țărani jidani nu sunt.

Nu ne mirăm, că în Ungaria nu sunt Jidani *sioniști*, adică de ceice vreau să se ducă la Palestina.

Bani sârbești bătuți la noi. Guvernul sârbesc s’a rugat de cel din Pesta să-i bată în monetăria statului nostru din Cremit (Chermitbania, în partea de mează-noapte a Ungariei) 15 milioane de lei (denari) și bani de nicăl. În ținuturile cucerite dela Turci abia mai găsești bani mărunți, de aceea le trebuie Sârbilor bani de argint și de nicăl. Se ’nțelege, că pentru baterea banilor trebuie să plătească o taxă anumită și se și găsească oameni bogați, cari lasă de le bate banii lor proprii plătind materialul (aurul) și lucrul.

Poporațiunea Austriei. Luna trecută s’a publicat rezultatul recensământului (numărătoarei poporului) din Austria, așa cum s’a aflat în 1910. Iată-l

<i>Germani</i>	9 mil. 950.266	
<i>Cehi</i>	6 „ 435.983	
<i>Poloni</i>	4 „ 967.984	
<i>Ruteni</i>	3 „ 508.854	} 16 milioane 949.145
<i>Sloveni</i>	1 „ 252.940	
<i>Sârbo-Croați</i>	783.384	
<i>Italiani</i>	768.422	} Latini (vîță rom.) 1 mil. 43.537
<i>Români</i>	275.115	
<i>Maghiari</i>	10.974	

După cum se vede deci, mai bine de jumătate (17 mil.) din poporațiunea Austriei e slavă, dar de naționalitate deosebită, aproape zece milioane sunt Germani, ceva peste un milion de neam latin sau roman. Jidanii nu sunt arătați în statistica, pe care o publicăm, fiind puși sau la Germani, sau la Cehi și Poloni.

Germanii locuiesc în masse compacte în o parte a Bohemiei, Moraviei și Sileziei, apoi în Austria de sus și de jos, în Tirol, în Salisburgia, Stiria și o parte a Carintiei. Risipiți se găsesc în toate provinciile austriace. *Cehii* sunt în Bohemia și Moravia, aproape de granița Ungariei slovace, *Polonii* în Galiția și Silezia, *Rutenii* în Galiția și parte mai mică în Bucovina, *Slovenii* în Carniolia, Carintia și Stiria de meazăzi, *Sârbo-Croații* în Dalmația, *Italianii* în Tirolul de meazăzi și pe lângă Marea-Adriatică, *Românii* în Bucovina și puțin în Istria (aproape de Marea-Adriatică), *Maghiarii* au câteva sate de Ciangăi în Bucovina. *Jidanii* sunt risipiți peste întreaga împărăție, cei mai mulți nenorocesc însă Galiția și Bucovina.

La fondul Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăcelilor meseriașilor români al „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu”, au mai dăruit Iosef Goldstein, boltaș, soția sa Sali și copiii lor: Bela, Frida, Adolf, Fani, Henrich, Moricz, Bercezi, Zili și Ienő, câte 20 bani, Ana Mondoc n. Totan, soție de învățător în Sebeșul de sus, 30 bani, Alexandru Fărcaș, croitor, soția sa Maria și copiii lor Cornel, Victor și Elvira, 1 cor., Tribuniu Almășescu, inginer în Deva, cor. 2.50 și Vic. Tordășianu, prezident 10 bani.

Inșelătoria negustorilor jidani. O mulțime de negustori ambulanti, mai toți jidani, umblă cu mărfuri din comună în comună, la orașe din casă în casă. Se ’nțelege, că mărfurile, pe cari le vând ei, sunt totdeauna din cele mai rele. În Pesta s’au plâns mai multe femei, că lor le-a vândut un Jidan de aceștia pânză, dar până intrau ele în casă să aducă banii, Jidanul le schimbă pânza cumpărată cu alta și mai rea. Feriți-vă de negustori de aceștia.

Pentru călătorii pe linia Hațeg—Caransebeș atragem atențiunea, că în gara Boufar (Bauczar) se află un hotel românesc, unde se pot căpăta odăi de dormit, rămânând trenurile peste noapte în gară.

Femeile în lupta contra gazetelor jidane. În mai multe rânduri am arătat, că aproape toate gazetele maghiare (?) din Ungaria sunt redactate mai ales de Jidani. De aceea și vedem în ele mereu atacuri împotriva naționalităților, numai ca să învrăbească pe poporul maghiar cu celelalte popoare. Tot redactorii jidani sunt aceia, cari își bat joc de legea creștinească, pentru că slăbind credința în creștini să-i poată stăpâni mai ușor. O parte din Maghiarii catolici au înțeles primejdia și au înființat o Reuniune de presă (gazete) catolică cu scop de-a ajuta gazetele catolice. Adevărat, că ceice le redactează pe acestea sunt tot șoviniști, tot sub stăpânirea ațățărilor gazetelor jidane, când e vorba de Români, dar cel puțin religia creștină nu mai e batjocorită. Reuniunea aceasta catolică are și o secție (despărțământ) de femei, în care s’au înscris până acum 117. Acestea încă s’au pus pe lucru și în timp de un an au câștigat pentru câteva gazete catolice 2300 abonați noi și au isbutit să alunge din casele creștinilor 301 gazete jidane. Ele au vândut și 1824 de cărți și au colectat pentru ajutorul gazetelor maghiare catolice 15 mii 30 cor.

Iată, ce au putut face 117 femei vrednice într’un an!

Cum cearcă să se răsbune contra bravilor Români din cercul Sascei. Între ceice și-au făcut datoria deplină de Români adevărați au fost și frații din Răcășdia. Ca să-și răzbune, administrația asiatică a hotărât să vândă copacii de dinaintea caselor alegătorilor români. Hotărîrea aceasta a înversunat așa de mult pe Români, încât cei fărădelege n’au cutezat să țină licitația. Nici să nu cuteze!

O casă cu o sută de etaje (rânduri) clădește acum arhitectul Mortimer în New-York, având de gând să o dea gata în trei ani. Casa va costă 36 milioane de talări, adică 180 milioane de coroane. Numai cărămizi vor trebui 24 milioane, apoi 40 de mii tone (o tonă o mie de kilograme) de fer, căci casa va fi legată toată în fer, altminteri nici nu s’ar ține. După plan, va avea șase mii de ferestri și nouă mii de uși. Se ’nțelege, că într-o astfel de casă vor locui mai multe mii de oameni.

Negri în Paris. După cum scriu gazetele franțuzești, în Paris, capitala Franței, se află acum peste 30 de mii de Negri, adică mai mulți de câte suflete are de pildă Sibiul întreg. Toți acești Negri sunt tot felul de servitori. Ei sunt primiți bucuroși, pentru că se mulțumesc cu leafă puțină și sunt ascultători.

Furt în tren. Un deputat ungur călătoria de la Budapesta spre Fiume, se 'nțelege, într'un vagon de clasa întâiu. Într-o stație aproape de Budapesta se urcă în vagonul lui alți doi călători. Nu trecu mult și deputatul simți un miros înțepător, apoi adormi. Când s'a deșteptat după câteva ciasuri, cei doi călători nu mai erau în cupeul (despărțământ de vagon) lui. Totodată observă, că din buzunar îi dispăruse un portmoneu (bughilar) cu 1400 de cor.

Cei doi călători erau doi hoți de tren, cari obișnuiesc să-și ametească mai întâiu prada cu cloroform, o materie ametoitoare întrebuințată la operațiuni (tăieri) în spitale. După ce au ametit-o, o jefuiesc.

Poliția din Fiume s'a pus pe urma hoților și i-a prins. Bani i-a găsit la ei.

Limbile de pe pământ. După o statistică mai nouă, pe întreg rotogolul pământului se vorbesc 2754 de limbi.

Bătăie greco-română în New-York. Într'un restaurant din New-York petreceau mai mulți Români. Deodată intră și o ceată de Greci. Aceștia, obraznici cum sunt Grecii (mai sunt și alții ca ei!), s'au supărat, că Românii cântau românește. Ca să le treacă de supărare, ai nostri le-au tras o bătaie bună. Venind poliția, i-a arestat pe cei opt Greci, cari turbură petrecerea oamenilor.

Somn de două luni. În Cherbourg (cetește Șerburg), oraș în Franța doarme un om de două luni fără întrerupere. El stă nemișcat și numai când e strigat tare tresare, fără să se pomenească. Ochii îi ține închisi. Se 'nțelege, că nu mânâncă nimic, așa că trebuie să-l hrănească pe cale măiestrită. În scopul acesta îi vâra o țevă în înghițitoare, iar pe țevă îi împoacă în stomac lapte și ouă moi.

Cazuri de acestea nu se întâmplă tocmai rar. Până acum medicii nu ne pot lămurii pe deplin despre cauza unui somn atât de lung. De altminteri el nu e primejdios. Rău e numai, când bătăile inimii și ale pulzului sunt așa de slabe, încât nu se pot simți. Atunci se poate întâmpla, ca nenorocitul să fie socotit mort și să fie îngropat de viu.

Cruzimea unui general francez. Francezii, cari au ocupat Maroc (în partea de meazănoapte-apus a Africii) au multe lupte cu popoarele de-acolo, Arabi și Beberii, cari nu vreau să se supună. Felul de luptă al acestor popoare e cât se poate de barbar, căci ei nu cruță nici pe răniți, așa că seamănă cu aliații balcanici, cari omoară bătrâni, femei și copii. Între comandanții francezi s'a găsit unul, care e mai rău și decât Bulgarii, Sârbii, Grecii, Muntenegrii și Marocanii, căci generalul francez d'Esberes s'a arătat feară față de proprii săi soldați. Având mai mulți soldați răniți, a cerut dela medicul militar, apoi și dela alți ofițeri să-i omoare. Aceștia se 'nțelege, că s'au împotrivit. Atunci a dat ordin, ca răniții să rămână într'un loc păzit de zece soldați. Nu după mult timp au năvălit Marocanii și i-au omorât pe toți, tăindu-le capetele. Generalul a fost chemat la Paris să-și dea seamă de cruzimea lui.

Supărare pentru nerecrutare. În comuna Șeregleș din comitatul Albei (Ungaria apuseană) e cea mai mare rușine pentru un fecior, când nu e găsit bun pentru serviciul militar. În sat toți îl arată cu degetul, îi zic schilod, slăbănog, iar fetele nici nu se uită la el. Când cu recrutarea

din primăvara aceasta, au rămas câțiva feciori neasentați, cu toate că nu erau nici orbi, nici muți, nici surzi, nici schiopi, nici ologi. Ei nici n'au mai îndrăznit să se întoarcă în sat, ci în orașelul, unde s'a făcut recrutarea, au ținut un sfat mare, în care au hotărât să trimită o scrisoare președintelui comisiunii de recrutare. În scrisoarea aceasta l-au rugat să-i mai cerceteze odată și să-i ia și pe ei în armată, altminteri va fi rău de viața membrilor din comisiune. Președintele nu le-a ascultat rugarea, ci i-a dat pe mâna procurorului pentru amenințare grea.

E o prostie, ce au făcut feciorii aceștia, dar ea dovedește o mândrie bărbătească, pe care trebuie să o aibă orice fecior. Căci într'adevăr, celce n'a făcut școala din sat și n'a servit ca soldat nu e socotit om pe deplin, nici cu sufletul, căci e fără învățătură, nici cu trupul, căci nu e sănătos.

Stricăciunea morală din New-York.

Poate că nici în Parisul franțuzesc nu sunt atâtia oameni stricați ca în New-York. Hoții, tâlhării, înșelătorii mișună acolo cu atât mai mult, că partea cea mare a poliției ține cu ei, după cum s'au dovedit în multe procese. O primejdie mare e New-Yorkul pentru fetele fără multă pricepere, căci în orașul acesta uriaș sunt femei și bărbați mulți, cari caută să le înșele în fel și chip ca să le ducă la perzare, vânzându-le la casele de stricăciune din părțile Americii. O societate de binefăcători, cari se ocupă cu mântuirea acestor fete, a lipit prin toate stațiunile, prin toate vagoanele trenurilor și tramvaielor niște învățături, cum să se ferească de înșelători. Iată câteva din aceste învățături: O fată să nu dea ajutor unei femei, care a căzut leșinată ca de boală grea la picioarele ei, căci femeia se preface și vrea să înșele fata să meargă la perzare. Fata să cheme un polițist. — O fată să nu se ducă nici când la o școală de Dumineca, dacă e chemată de o persoană străină, fie îmbrăcată persoana aceasta chiar în haine preoțești, căci mulți mișei se îmbracă astfel, ca să o ademenească. — O fată să nu creadă nici când povestea unei femei despre îmbolnăvirea unei rude a acesteia și să nu meargă cu ea, căci o duce la perzare. — Să nu cumpere bomboane, nici să nu miroase flori dela persoane străine, căci bomboanele și florile sunt cu o otrăvă ametoitoare.

Tare stricată e lumea în America!

Testamentul unui cerșitor. În Praga (capitala Bohemiei în Austria) a murit un cerșitor. Tramvaiul electric trecuse peste el retezându-i amândouă picioarele. În hainele lui zdrențuite s'a găsit un testament, prin care lăsa unui proprietar de case suma de cinci mii de coroane, drept mulțumită, că-l lăsa să doarmă pe timp rău și eara într'o cămăruță mică din curte. Unei femei, care-l siliă din când în când să-și schimbe rufele, i-a lăsat două mii de coroane. Fiindcă se îmbătă de multeori, mai ales eara, eră dus la poliție, unde putea să doarmă la caldura. Drept mulțumită, a lăsat poliției două mii de coroane, iar gardistului (polițaiului), care l-a dus de nenumărateori la închisoare, o mie de coroane. Unei familii, care îl da totdeauna afară din curte, când venia să cerșească, i-a lăsat zece mii de coroane. Toate acestea în testament, căci cerșitorul nu lăsase după el nici un ban, cu toate că sunt și cerșitori bogați. El făcuse acest testament, ca să-și bată joc de lume.

O fată criminală. Sora unui morar din Chișciac (Țara Ungurească) a omorât cu ajutorul fratelui ei pe un instalator de moară (unul, care așază motorul și alte mașini), după ce se logodise cu el și-l făcuse să-și asigure viața pentru 8000 coroane, cari după moartea ei să-i rămână ei. Pe cel ucis îl târăseră pe șinile căii ferate, ca să-l mai taie și trenul. Se 'nțelege, că medicii cunosc numai decât, de unde vine moartea, așa că și în cazul acesta s'a aflat numai decât crima. După puține cercetări, jandarmii au prins pe criminala, care și-a mărturisit fapta și a mai spus, că a mai înșelat încă alți opt bărbați să se asigure și să-i lase ei după moartea lor sumele asigurate (cu totul 52 mii de cor.). Pe toți aceștia avea de gând să-i omoare. Câtă sălbătăcie e încă la acești oameni!

Căutați peștii mari în stomac!

Peștii sunt animalele cele mai lacome, căci înghit tot felul de lucruri, cari numai de hrană nu sunt bune. Așa se scrie din Pecica (Ungaria de meazăzi), că un locuitor de-acolo a cumpărat un somn mare de șase chilograme. Spintecându-l, a găsit în stomacul lui un portmoneu (bughilar) de piele, în care erau 6 monete de aur de câte 20 cor., 3 de câte 10 cor., 11 de câte o coroană, 9 de 20 bani și 5 de 10 bani. Se vede, că portmoneul i-a căzut cuiva în Dunăre și somnul crezând, că e ceva de mâncare, l-a înghițit.

Un păcurar de capre scăpat de moarte cu ajutorul lor. În Elveția de meazăzi, un păcurar de capre căzu într'o prăpastie, unde rămase ametit. Caprele s'au coborât toate la el și au început să-i lingă ranele. Băiatul nu se deșteptă însă. Caprele însă nu l-au părăsit. Văzând oamenii, că deși înoptase, caprele nu mai coboară în sat și nici păstorul lui nu vine, au plecat să le caute. După mult umblet au auzit din prăpastie behăitul caprelor. Coborînd câțiva legați de funii în jos, au scos băiatul, după care s'au luat apoi și caprele.

Cum se făcea cununia în vremile vechi. Pe sub orașul Roma sunt o mulțime de pivniți și ganguri, numite *catacombe*. Catacombele acestea sunt de peste două mii de ani, adevă de dinainte de nașterea lui Christos. Când a început să se răspândească legea creștină și printre Romanii din Roma, împărații romani, cari se închinau la idoli, prigoneau fără milă pe creștini, omorându-i cu cazne grozave. De aceea nu e mirare, că creștinii de pe vremea aceea făceau toate slujbele la locuri ascunse, cei din Roma în Catacombe. Acolo se făcea sfânta slujbă, acolo botezau pe cei ce primiau legea lui Christos, acolo se făceau cununiile, acolo îi și înmormântau. Despre modul, cum se făcea cununia în catacombe, se spune următoarele:

Mirele eră în haină de sărbătoare, mireasa tot așa. Ea mai avea pe cap și un văl (ciurel) roșu. După mărturisirea fiecărui, că vreau să se cunune, preotul cetia din evanghelie și binecuvântă pe miri. Mireasa avea în mână contractul de căsătorie, care se subscria îndată ce s'a terminat slujba. După o scurtă vorbire de învățătură a preotului, mirele da miresei un inel împodobit frumos și în el săpate învățături din Sfânta Scriptură și o cruce. La urmă luau toți sfânta cuminecătură, apoi mirele și mireasa își puneau cununi de flori pe cap și plecau împreună cu oaspeții la casa mirelui, unde se făcea un ospăț mic.

Ultime știri.

Noua lege electorală

a fost sancționată (subscrisă) de Maiestatea Sa în 30 Aprilie st. n. și s'a publicat între celelalte legi ale țării sub numele de *Articolul de lege XIV din 1913.*

Din dietă.

Luni acum, în 5 Maiu n., s'a deschis din nou dieta țării. La aceasta ședință s'a văzut pentru primadată noua gardă parlamentară, care va avea să îngrijească pe viitor de ordine, înlocuind deci poliția de mai nainte. Deputații din opoziția maghiară n'au voit să iee parte la ședință, pe motiv, că în dietă nu s'au schimbat nimic stările acelea, cari i-au îndemnat a hotărî, ca să nu mai meargă la ședințele dietei.

În ședința de Marți, deputatul nostru, dl **Dr. Stefan C. Pop**, a făcut întrebare și a cerut lămuriri dela guvern asupra fărâdelegilor întâmplare când cu alegerea de deputat în cercul Sasca-montană. Toate cele petrecute la acea alegere au fost cuprinse de dl deputat în 16 puncte. Acestea au fost date ministrului de interne, care a zis, că va răspunde în curând. — Dar putem da cu socoteala cum o se răspundă ministrul, care desigur o să acopere totul.

Regele Nichita al Muntenegrului părăsește orașul Scutari.

Văzând grozavul rege Nichita al Muntenegrului, că Austro-Ungaria și Italia iau măsuri tot mai întinse, pentru ocuparea Albaniei și a orașului Scutari, — a declarat, că o să se retragă de bunăvoie cu trupele din oraș.

Cu toate acestea trupele Austro-Ungariei și ale Italiei tot vor intra în Albania, pentru a face ordine și a susține pacea. Pe Vineri acum, în 9 Maiu n., se crede, că Muntenegrinii vor părăsi orașul Scutari. În aceeași zi vor intra în oraș trupele statelor europene, cari vor rămâne acolo până când se va fi făcut rânduială și liniște deplină în Albania și celelalte state balcanice.

Atât regele Nichita cât și guvernul lui, numai cu greu s'au învoit la părăsirea orașului Scutari. Dar s'au pus pe lângă Nichita trimișii din Cetinie (capitala Muntenegrului) ai Rusiei, Franciei și Angliei. Aceștia au stăruit pe lângă el, ca să încununeze un atac din partea Austro-Ungariei și a Italiei. Pe cealaltă parte i-au făgăduit regelui, că Rusia, Franca și Anglia vor sprijini cererile Muntenegrului, ca să capete și el nu numai teritoriu mai mult, ci și despăgubire în bani. (Mulți susțin, că vicleanul de Nichita a ținut așa morțiș la Scutari, numai ca să poată scoate cu câteva milioane mai mult).

Despre proclamarea (numirea de sine) lui Essad-Pașa de rege al Albaniei, nu se știe încă sigur, cum s'au petrecut lucrurile. Din partea guvernului albanez s'a dat acum o știre, în urma căreia se pare, că peste tot s'ar urmări ținta de a acoperi lucrul, iar lui Essad vreau să-i facă în curând vânt cătră Turcia, ca astfel să scape de el.

Ce e cu pacea între statele aliate și Turcia?

În Londra (capitala Angliei) se țin consfătuiri. E vorba, că Turcia se învoește a lăsa întreg ținutul, în partea vestică dela Enos-Midia. Aliații încă o să se învoească, ca granițele țărilor balcanice și ale Albaniei să le numească Marile-Puteri.

Grecia va primi Creta, iar asupra Insulelor Egeice și Muntelui Athos vor hotărî tot Marile-Puteri. Se așteaptă, că țările aliate o să primească aceste condiții, astfel că în decursul acestei luni să se încheie pace cum se cade.

Cum stau aliații între ei?

Din Belgrad (capitala Serbiei) se vestește, că între Muntenegru și Serbia e pe cale a se încheia o alianță. Parte mare din gazetele sârbești își arată supărarea, că Rusia n'a ajutat mai departe pe Muntenegrini la susținerea orașului Scutari. Guvernul Bulgariei și al Serbiei au înștiințat Rusia, că, — amăsurat contractului încheiat între ele, — voesc a cere mijlocirea Rusiei la împărțirea teritoriilor ocupate dela Turcia. Rusia a răspuns, că o să între ca mijlocitoare, dar numai așa, dacă părerile ei vor fi primite atât de Serbia, cât și de Bulgaria. (Tot mai mult iasă la iveală, cât de mari sunt neînțelegerile între aliați).

Silistra a României.

Din București vine știrea, că guvernul român a primit protocolul asupra celor hotărâte la Petersburg. În acel protocol se zice între altele: Orașul Silistra, cu toate întăriturile lui va fi dat României, împreună cu o fâșie de pământ de 3 kilometri dela întărituri, adică cu o parte cam de 13 kilometri din marginea orașului. Granița viitoare a României va porni de pe Dunăre dela locul numit Popina, care se va ținea de România.

Atentatorul regelui Greciei

cu numele Schina, s'a aruncat Marți pe fereastră, rămânând mort pe loc. Jandarmii l'au fost dus din închisoare în palatul judecătorei. Acolo, într'un moment neobservat, a sărit pe o fereastră din etagiul I.

Cărți și reviste.

Biblioteca pentru toți. *Gabriel Compayré* „Pestalozzi și Educația elementară“ Biblioteca pentru toți 768—769. Una din broșurile cari ar putea interesa corpul didactic de orice grad, fără îndoială e și această traducere în românește a d-lui T. Popovici. Autorul a scris această carte pentru a contribui la omagiile de recunoștință și admirație datorite celebrului autor al romanului „Leonard și Gertruda“, neobositului învățător și neîntrecutului revelator al dezvoltării naturii copilărești. Acest fapt desigur l-a condus pe autor a ne prezenta în o broșură, deși mică dar interesantă, un tablou complet aproape de pereptiile multiple ale vieții, carierei și operei pedagogului și metodicianului Pestalozzi. Influența considerabilă în întreaga Europă centrală și care a fost prezisă de Pestalozzi, cum și critica numeroaselor scrieri, fac broșura să prezinte mai mult interes. — Prețul 60 bani. A se cere la librăria editoare Leon Alcalay București și la alte librării românești.

A apărut în editura librăriei C. Sfetea: **Biblioteca societății „Steaua“:** Nr. 29 „Povestea cerului“, de Victor Anestin. — Nr. 30 „Povestiri“, de I. Agârbiceanu. — Nr. 31. „Boalele mai de seamă ale vitelor și lecuirea lor“, de N. Filip. — Nr. 32 „Ostașii noștri“, poezii de V. Alexandri. — Nr. 33 „Povește asupra alegerii, îngrijirii, și mulgerii vacilor de lapte, de N. Filip. — Nr. 34 „Istoria literaturii române moderne“, de prof. N. L. Apostolescu. Prețul unui număr 20 bani. De vânzare la toate librăriile românești.

ECONOMIE

Ce venit putem avea dela creșterea vacilor de lapte.

Avem în vedere comunele mai apropiate de oraș, apoi vaci de soiul bun.

O vacă bună dă zilnic 5—8 litri de lapte. Să socotim în mijlociu zilnic două coroane după lapte. Pe lună ar fi de 30 de ori 2 cor., adică 60 de coroane. Să zicem, că vaca dă timp de opt luni laptele acesta, ar fi de 8 ori 60 cor. = 480 cor.

O vacă de 400 kg. greutate dând 5—6 litri lapte trebuie să mănânce zilnic 15 kg. napi, cari fac 30 de bani, 2 kg. și jumătate fân = 15 bani, 2 kg. și jumătate paie = 6 bani, 2 kg. și jumătate pleavă = 2 bani. Toate acestea fac zilnic 53 bani, pe o lună de 30 ori 53 = 15,90 cor., pe opt luni de 8 × 15 cor. 90 bani = 127 cor. 20 bani.

Așadară:

venit 480 cor. —
cheltuieli 127 „ 20

rămâne un câștig curat de 352 cor. 80 bani, după o singură vacă, fie aceasta în preț de 400 coroane, adică de soiul cel mai bun. După patru vaci de acestea ar avea pe an 1411 coroane, așa că după un capital de 1600 cor. poate să aibă un venit de 80 la sută! Și nici nu mai vorbim de gunoiul și vițelul, ce-l avem dela ea.

Câștigul acesta îl va avea numai plugarul, care ține vacă de soiul și o îngrijește bine, așa după cum spun cei pricepuți în cărți. Mai ales hrana trebuie anume potrivită la vacile de lapte.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*).

- 28 Aprilie: Șimand.
- 29 Aprilie: Dezna, Reghinul-săsesc.
- 30 Aprilie: Birchiș, Cagu, Corond, Deva, Soborșin.
- 1 Maiu: Bachnea, Goroslăul de pe Someș, Lăpușul-ung.
- 2 Maiu: Bogșa-montană, Făgăraș, Petroșeni, Soporul-de-jos.
- 3 Maiu: Barot, Hidegkut, Morisdorf, Săn-Mărtinul-Homorodului, Trăscău.
- 4 Maiu: Bistrița.
- 6 Maiu: Beclean, Cetatea-de-baltă, Chibet, Eperjes, Eted, Marpod, Sacul.
- 7 Maiu: Spermezău, Jucul-de-jos, Micăsasa, Poiana-sărată.
- 8 Maiu: Bates, Boroșneul-mare, Iasenova, Mocrin.
- 9 Maiu: Becicherecul-mare, Șomcuta-mare.
- 11 Maiu: Luna.
- 12 Maiu: Budapesta, Cal.
- 13 Maiu: Baia-mare, Cincu-mare, Murăș-Oșorheiu, Odorheiu.
- 14 Maiu: Năsăud.
- 16 Maiu: Cehul din Selagiu, Dobra, Timișoara, Uzon.
- 17 Maiu: Miheș, Radna, Zeteleaca.
- 18 Maiu: Monor.
- 19 Maiu: Făget, Gyoma, Silinghia, Vinga.
- 20 Maiu: Bioziod, Bozovici.
- 21 Maiu: Zam.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului“

Prețul bucatelor

In SIBIIU la 6 Maiu st. n.

Grâu	Cor. 17,20	până 18,60	de hectolitru
Săcară	12,60	13,40	"
Orz	13,—	14,—	"
Ovăș	9,—	10,80	"
Cucuruz	10,60	12,40	"
Cartofi	4,—	5,50	"
Fasole	20,—	22,—	"
Făină Nr. 3	85,20	85,20	la 100 chilo
" 4	34,40	34,40	"
" 5	83,80	83,80	"
Slănină	160,—	170,—	"
Unsoare de porc	170,—	174,—	"
Său brut	56,—	60,—	"
Său de lumini	80,—	88,—	"
Său de lumini topit	104,—	104,—	"
Săpun	66,—	66,—	"
Fân	5,—	8,—	"
Lemne de foc neplutite	11,10	12,40	la met. cub
" " plătite	10,20	10,70	"
Spirt rafinat	2,12	2,15	la litru
Spirt ordinar	2,05	2,08	"
Carne de vită pentru supă Cor.	1,20	până 2,—	la chilo
" " friptură	1,60	2,—	"
" " vițel	1,—	1,80	"
" " porc	1,20	2,—	"
Onă 10 bucăți	—,50	—,57	"
Un pătrar de miel	1,—	3,—	"
Carne de cal	—,80	1,20	"

In BUDAPESTA 7 Maiu st. n.

Grâu de Tisa 78 chilo Cor.	11,05	până 11,27	la 50 chilo
" 79	11,25	11,40	"
" 80	11,35	11,47	"
" 81	11,40	11,55	"
Săcară	9,50	9,55	"
Orz	8,55	8,90	"
Ovăș	10,10	10,80	"
Cucuruz	8,15	8,30	"

Prețul banilor în 7 Maiu n.

Galbeni	Cor. 11,52	cumpărat: 11,42	vândut
100 Lei, hârtie	93,40	93,40	93,90
100 Lei, argint	90,—	90,—	93,40
Lăre turești, aur	21,40	21,40	21,65
1 funt sterlingi englezești	23,94	23,94	24,18
100 marea, aur	118,05	118,05	118,50
100 hârtie	118,05	118,05	118,50
Napoleon	19,08	19,08	19,18
100 Ruble rusești, hârtie	253,—	253,—	254,50
100 " argint	242,—	242,—	245,—

Loc deschis.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra mașinilor și motoarelor de benzină dela fabrica Adam, al cărui reprezentant pentru Transilvania e dl Ioan Schieb, conducătorul Hotelului Bonfert din Sibiu, Vezi inseratul din foaia de azi.

Nr. 902/1913.

999 2—2

Publicațiune.

Comuna Felek (Avrig) dă în arândă pe calea licitațiunei publice, ce să va ținea la 10 Maiu n. 1913, la 8 ore a. m., în cancelaria comunală, pe periodul dela 1 Iulie 1913 până la 30 Iunie 1916: 1. Moara din jos cu turbină și sate, prețul strigărei 4265 cor. 2. Moara din sus, prețul strigărei 4084 cor.

Condițiunile mai deaproape să pot vedea la primăria comunală.

Felek (Avrig), la 21 Aprilie 1913.

Primăria comunală.

Nr. 244—1913.

1002 2—2

Publicațiune.

Comuna Felek (Avrig) intenționează a pardosi cu peatră de râu — care o prestează comuna dimpreună cu nășipul necesar în natură — strada numită „Vestemeni” (trotoare și șanțuri pe ambe părți). Suprafața de pardosit e circa 1000—1500 m. □.

Să recerce deci numai măiestri pardositori a-și înainta ofertele până la 28 Maiu a. c. la primăria comunală, unde pot vedea și condițiunile mai deaproape.

Felek (Avrig) în 27 Aprilie 1913.

Primăria comunală.

Un candidat

cu prăcă bună, care să lucreze independent și să vorbească perfect limba maghiară și eventual și germană, află momentană aplicare în cancelaria advocațială Dr. Mátyás Lázár, Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 28.

1010 1—3

Dentist

615 33—58

VIRGIL MUNTEAN**Sibiu,**

strada Urezului (Reisnergasse) Nr. 17.

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

Un învățăcel

1014 1—3

din familie bună, în etate de 13—14 ani, să poseadă limba germană sau maghiară, se primește în prăvălia mixtă a lui Vasile Hideg, comerciant în Bouczar, comitatul Hunedoarei.

De arândat sau de vânzare.

În comuna Mezöszentjakab să află de arândat eventual de vânzare o cârcimă împreună cu prăvălie și edificiile laterale precum și o grădină plantată cu pomi în mărime de 1 jugăr.

965 4—4

Afară de cârcimă se mai esarândează cu 1 Iunie, eventual mai curând, și 120 jugăre pământ arător de prima clasă.

Informații mai deaproape se primesc dela firma: Salamon Farkas și cons., Aranyos-Gyères, comit. Torda-Aranyos.

Cuptoare

1015 1

cari țin foc tare îndelungat

aduc

mare cruțare la materialul de ars

Sistem american.

Referințe asupra deplinei mulțumite cu aceste cuptoare, așezate de mine în Sibiu prin un om de fach, se dau cu plăcere.

Carol F. Jickeli

în Sibiu și Alba-Iulia.

Cărți românești**folosite**

și hârtii comerciale nefolosite, de orice fel, (scri-sori etc.) cumpără

1018 1—1

G. Cagnali, Udine (Italia)

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Ausrto-Ungaria

„ALBINA“**INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII ÎN SIBIU**

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopol, Lugos, Medias și Mureșorhei

Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânmiclausul-mare și Șeica-mare

Capital societar K 6,000.000.—**Fonduri de rezervă și penziuni „ 2,350.000.—****Portofel de cambii . . . K 17,700.000.—****Depuneri spre fructificare K 24,500.000.—****Imprumuturi hipotecare „ 12,400.400.—****Scrișuri fonciare în circulaț. „ 10,000.000.—**

primește depuneri spre fructificare cu **5-5 1/2 0/0** după termenul de abdicare, plă-tind însuși darea de interese,

execută ASEMĂNĂRI DE BANI LA AMERICA și în-grijește încassări de cecuri și asignațiuni asupra ori-cărei pieți, mijlocește tot felul de afaceri de bancă.

Ori-ce informațiuni se dau gratis și prompt atât de Cen-trala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

782 13—

Direcțiunea.

Prima neguțătorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“.

Fabrică de licheruri și ferbătorie de rachiuri.

Mare neguțătorie de rachiuri de Drojdii, Trevere și Prune.

Specialități: Țuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri Iamaica direct importate.

Onorate domnule!

Cunoscând multe lipsuri ale publicului românesc din provincie, am deschis în Budapesta un

Biron de informații și agentură românească.

Dau orice informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Esoperez rezolvarea grabnică a diferitelor rugări făcute către oricare ministru, Curie ori alt oficiu. În cauze de licențe, de căsătorie și alte drepturi esoperez rezolvare în cel mai scurt timp posibil.

Prin mine se pot comanda pe credit în rate de 5—6 ani cu prețuri eftine oricare sistem de motoare de benzină, ori de oloiu brut ori de gaz. Tot felul de mașini de trăierat, tot felul de mori cu petri fine și motoare trainice, tot felul de automobile, pompe și fereșteie și alte recvisite economice. Toate aceste vor fi garantate pe mai multă vreme și vor fi cumpărate dela cele mai vestite fabrici, — deci din mână primă, — și nu dela agenturi jidovești. Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini dela agenți, au fost înșelați, căci neștiind țărani români ungurește, au iscălit contracte a căror conținut nu l-au cunoscut. Planul meu este ca să-i scutesc pe ai noștri de șarlataniile jidovilor și să-i scap de procese. — Il sfătuiesc deci pe fieștecare Român doritor să-și cumpere ceva să-mi scrie ca să merg eu la dânsul ori să vină dânsul la mine să ne înțelegem, — iară de agenți jidovi să se teamă ca de foc, și să-i scoată afară din casele sale.

Esoperez dela băncile mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare de 20—50 ani cu procente mici și mijlocesc vânzări și cumpărări de moșii și păduri mari.

Cumpăr grâu, cucuruz, ovăs, boi, oi și porci. Tot felul de poame și legume, — cu un cuvânt tot ce are Românul de vânzare.

Caut agenți români pentru părțile locuite de români.

Pentru serviciul meu îmi plățiți o taxă după învoială. Cu stimă:

L. Olariu

Budapest, II Margit körút 11
lângă podul Margithid.

Căsătorie.

O domnișoară de român, inteligentă, contabilă la o firmă mare în provincie, cu 3000 coroane zestre, caută să se căsătorească cu un teolog absolut sau învățător.

Reflectanți binevoiască să și scrie etatea și împrejurările cu deamănuntul trimițându-le la administrația acestei foi, sub „Contabilă“, de unde se vor trimite respectivei. 1911 1—2

Mare depozit de

Vinuri de masă

diferite calități, pe lângă prețuri moderate, se află la

WILH. JIKELI, Sibiu

strada Urezului Nr. 7. 978 5—

Loteria de clase

a 32-a reg. ung. priv.

110,000 Lozuri

55,000 câștiguri

Tot al doilea loz câștigă!

1,000.000
600.000
400.000
200.000
100.000
90.000
80.000

etc. etc. etc.

La clasa I:

Tragerea va fi în 21 și 23 Maiu a. c.

pentru care recomand și trimit lozuri originale, pe lângă prețurile oficiale de

Cor.	1.50	3.—	6.—	12.—
pentru	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$

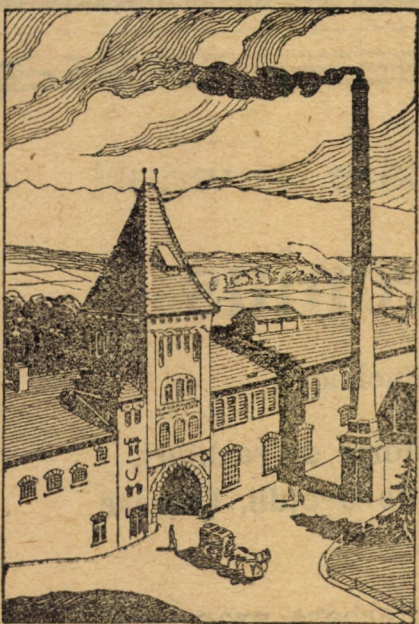
1006 2—3

Julius Friede & Comp.

Colectură principală,

Strada Cisnădiei 1 Sibiu Strada Cisnădiei 1

Comandele se fac mai simplu prin **mandat postal**, scriindu-se pe cupon partea de loz dorită. La cerere se trimit lozuri și pe lângă **rambursă**. Cereți **gratis** și **franco** planul oficios al loteriei și Cheque-uri pentru trimiteră gratis a banilor. — Informații se dau cu plăcere.

Subscria berărie a „Fraților Hager“ cu toată stima aduce la cunoștința P. T. publicului, că fabricatul său propriu de **bere deschisă și întunecată** sub numele de:

„HAGERBRÄU“

afară de restaurantul Stadtpark a domnului Michail Hager și de restaurantul berăriei aflat în Dreieichenstrasse Nr. 5, încă în multe altele restaurate din Sibiu (Nagyszeben) se poate căpăta spre consumație.

Cu profundă stimă

1009 1—5

Berăria: **Frații Hager, Sibiu.**

Comande pentru provincie se primesc cu mulțumită în

Berăria
Dreieichenstrasse
Nr. 5.

Telephon Nr. 243.

Subscrierul cu toată stima aduce la cunoștința P. T. publicului, că din **1 Malu** începând în restaurantul său „Stadtpark“ pe lângă berea „Pilsner-Urquell“ încă și „Hagerbräu“ deschisă și întunecată din berăria fraților Hager este pusă în circulație.

Cu profundă stimă

Michail Hager, restaurateur.

Prăvălie de vânzare.

Intr'un orașel mai mare românesc, cu cere mare, se vinde din cauză familială, o **prăvălie de manufactură** la poziție foarte bună, pe lângă prețul de 23 000 coroane. Oferte sunt a se adresa la administrația acestei foi, de unde se vor trimite respectivului.

2-3

Moșie de arândat.

Cu începere din 11 Octomvrie n. 1913 se esarândează o moșie de 206 jugăre catastrale într-o masă, lângă drum excelent de țară, pe hotarul comunelor Borșa (Borsaujfalú) și Fodora-maghiară (Magyar-Fodorháza); depărtare 30 km. de Cluj. Moșia e provăzută cu edificii economice bune. La moșie aparține și o moară de apă cu 3 pietri bine cercetată. Deiluzii dă avocatul Dr. Aurel Hetco, Zsibó (Szilágymegye). 1005 2-3

2 învățăcei

află aplicare imediat în prăvălia de manufactură și specherie a subscrisului.

Sunt preferiți aceia, cari știu ceva nemțește sau ungurește.

995 3-3

Ilie Martin
Săliste (Szeben m.).

Lemne de vânzare.

În comuna Hosman se află de vânzare 700 stânjini lemne de stejar. Doritorii de a cumpăra să se adreseze până în 20 Maiu n. a. c. la **Johann Grommes**, președinte la „Societatea Morii” din Hosman Nr. 52. 997 3-3

Sămânță de in.

Am vre o 15 ferdele de sămânță de in (pentru ulei), care vreau să o vând cât mai curând cu prețul cel mai redus. La dorință trimite și muștră. **Dumitru Oprean**, comerciant în Mercurea (Érd. Szerdahely). 987 4-6

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă indeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”.

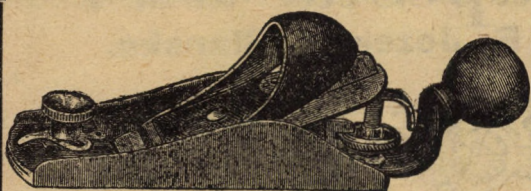
Informații să dau și comande să primesc la administrația FOAIA POPORULUI

Vinuri escelente

litra cu **72 bani** și **84 bani**
la cumpărare de cel puțin 50 litre liferează

JOSEF SCHULZ, mare prăvălie de vinuri

Sibiu, Berggasse Nr. 2
(colțul stradei Șaguna sau strada Morii).

UNELTE AMERICANE
pentru măsari și lucrători de fer

939 7-

Lista de prețuri se trimite
— la cerere **gratis.** —

Carol F. Jickeli
în SIBIU și în
ALBA-IULIA

Mare atentiune!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fer Sibiană, Fabrică de mașini agricole,
Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul seu asortiment de tot felul de **motoare** dela **prima fabrică**, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și **mașini de treerat** din renumita **fabrică Hofherr** dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traverse, Trestie, Carton câtrănit pentru învălit, **Pânză de sârmă** pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientios.

581 51--

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.

La „Croitoria Universală”

I. PETRASCU

Strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIU. Strada Cisnădiei Nr. 30.

Telefon Nr. 172.

Premiat:
Expoziția internațională de modă
Paris 1911
Grand Prix și medalia de aur.

Premiat:
Expoziția universală din
Roma 1911
Grand Premio și medalia de aur

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de primul rang, unde sunt ocupați la 20 de lucrători, primesc și execut tot felul de haine, atât civile cât și militare.

Pentru sezonul de primăvară și vară tocmai acum mi-am asosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Crolale cu gust și după ultima modă, garantând pentru ori ce lucru.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprrijiniți industria română!

728 29--

Ocaziune foarte potrivită de Rosali!

la

prăvălia de încălțăminte **Vasilie Ban**, „La cisma mare roșie”
Sibiu, strada Ocnei Nr. 7
pe lângă prețuri ieftine.

Orice păpuși cu prețuri de reclamă de acum până după sărbători!

Prețurile:

638 18--

Ghete pentru copii Chevreaux și Box sau Kalv, mărimea 20-25 = K	8-4
Ghete pentru copii " " " " " " " " 26-28 = "	4-5
Ghete pentru copii " " " " " " " " 29-34 = "	5-7
Ghete pentru băieți " " " " " " " " 35-39 = "	7-9
Păpuși de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv	4-14
Ghete înalte pentru dame " " " " " " " " " " " "	8-14
Ghete de lucru pentru domni tari, execuție în Kalv sau piele de vichis	7-
Ghete pentru domni cu gumi, sau băieri, în Chevreaux sau Box	9-50
Ghete pentru domni cu bumbi sau Ideal	10-
Ghete pentru domni Kobrak	14-
Ghete pentru domni Oslaria	12-
Ghete pentru domni, formă americană	13-
Ghete pentru domni, formă americană, cu bumbi și băieri	16-
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile	20-

Mare alegere în cisme pentru copii și domni.

Camași

cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 coroane.

Principiul meu este: Câștig puțin, vânzare mare!

În duminică și sărbători e deschis înainte de amiază până la 10 ore.

Cias cu lanți!

Un cias pentru numai K. 1'95

Cumpărând o cantitate mare de ciasuri, mai jos subscrie casa de export trimite: un cias aurit anker, ce merge 36 de oare fără a fi tras, cu un lanț frumos, pentru prețul de numai K 1'95, dând și 3 ani garanție în scris. Trimiterea se face cu rambursă prin

Casa de export F. Windisch

Krakau Nr. 11.

956 2

NB. Dacă nu convine se trimite banii înapoi.

Ludovic Ferencz,

RECTOR DE BĂRBAȚI

Strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de primăvară și vară în mare asortiment.

noutățile 723 121-

asta chias acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de cămașă, cu prețuri foarte moderate.

Dessebită atențiune merită noua stoffă de stofe pentru pardisiuri și „Euplam”, cari se află totdeauna în depozit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage dessebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripțiile croituri cea mai nouă.

Ne mai pomenit!!

600 bucăți împreună cu un orologiu de buzunar

numai cu Cor. 5'50.

Un orologiu de buzunar din argint-Gloria, Anker-Remontoir cu minutar, împreună cu un lanț aurit, cu garanție de 3 ani, un ac excelent de cravată cu simili brilliant, 1 inel aurit cu peatră imit. pentru domni și dame, 1 garnitură minunată de bumbi de manjete, de gulere și de pept, gar. 3%, aur double 6 bucăți batiste, de in veritabile, revizite de scris eleg. de nikel pentru buzunar, 1 oglindă de toaletă escelente în etui, 72 buc. penițe engleze de cancelarie, un album cu cele mai frumoase chipuri din lume, și încă 400 diversel obiecte, neîncunjurate de lipsă în casă. Toate la o altă cu orologiu cu tot care singur are valoare dublă costă numai Cor. 5.50. Expediție per rambursă prin casa de export 911 6-

H. SPINGARN, Krakau, Nr 136.

Nenumărate scrisori de mulțumită și comande nouă primite. Pentru ce nu convine banii numai decât retour.

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau provăzute cu numele **GEORGE LIMPEDE**.

Gratis reparez

orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipsă ceva reparare. 580 32-

George Limpede

Siklu, Piața Brânzei Nr. 9.

Nu-i reclamă, — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

784 33-

Haine pentru domni, dame, băieți, fete și copii

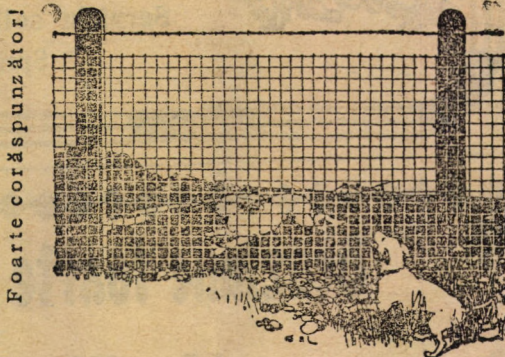
bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame.

**Mare alegere!
Prețuri fără concurență!**

Cel mai mare depozit de blănării!

Strada Cisnădiei. Palatul comandai de corp.

INGRĂDITURI UIMITOR DE IEFTINE! INVENȚIUNE SENZAȚIONALĂ

109 9-12

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea neîntrecută a

Împletiturii „Hungaria”.

Să fabrică numai din sârmă suflată cu zinc. Prețul per metru cvadrat 32 fileri și mai sus

Să poate procura la singurul fabricant:

Alexandru Kaidekker

fabrică de sârmă, de îngrăditură din împletituri și de gratii

Budapesta VIII, Ūllői ut 48/84.

Serviciu ieftin, repede și conștientios. — Prețurent ilustrat, gratis și franco.

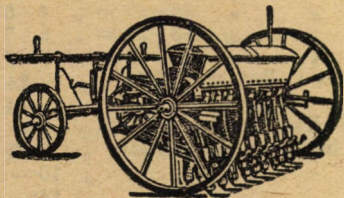
Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

*** Budapesta,**

IX., Boráros tér Nr. 2.

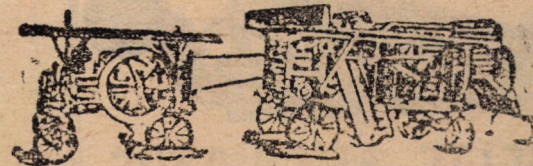
Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care corespunde întru toate timpului de față.

Mașinile de îmblătit cu motor, instalările de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au liferat firma **FRĂȚII GÖMÖRI** sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onoraților economi.

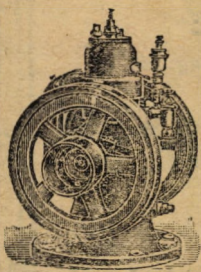
Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului cu suluri de peatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunț și mai mare; cum și a se mână

Garnituri de îmblătit cu motor! distinse cu numeroase premii prime, liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea la purtarea mașinilor de îmblătit trimitem gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, Instalări complete pentru țiglariei, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spelele noastre, prin ceea ce cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ierfin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

1000—5000

= coroane =

economie poate face, cine cumpără dela mine **mașini de imblătit, motoare** cu benzin sau cu oleu brut, precum și ori cefel de **alte mașini**. O garnitură folosită de imblătit, cu putere de 5 cai, cu doza 720 mm să vinde pe lângă condițiuni favorabile de plată. Motoare cu benzin dela 1/2 putere de cal în sus.

952 7—10

KMOSKÓ ISTVÁN, Sibiu,
Teresianum Nr. 11.

Mare succes

au inserate în „Foaia Poporului” unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindenea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât infeligență cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arandări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuratiche sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI”

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atruși și cari în urma ușurării din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdiuncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere măcarurile lor secrete. Dar nu s'în deajuns însă a deținui aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștient, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventuale există stanci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de mărească și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului **PALOCZ**, medic de spital, specialist, (Budapesta IV, Muzeum-körut 13), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să curgă, nervii se întăresc, tot organismul se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. **PALOCZ** vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda lui proprie de vindecare chiar și casurile cele mai negleșite, ranele sifilitice boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinării, înepurările de confuze a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotență), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei o sală de așteptare separată și esire separată. În ceea ce privește cura, de părărea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere se va da răspuns amănunțit ase discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns foarte alături numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimite fiecare. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminica până la 12 ore a. m.) 780 18—

Tratament și cu Salvarsamul Ehrlich 606.
Adresa: Dr. **PALOCZ**, medic de spital, specialist, Budapesta IV., Muzeum-körut Nr. 13.

Ori ce femeie

care nu posedă menstruația regulată și din cauza aceasta suferă, să se adreseze directe la descoperitorul medicamentului, pentru că numai el primește garanță despre efectul sigur. Păziți-vă de imitațiuni nevalabile cari s'au descoperit în timpul din urmă. Trimiterea să efectuește discret și scutit de vamă. Trimitându-se banii înainte e cu 50 fileri mai ieftin. Corespondență în limba germană și maghiară. Nenumărate epistole de mulțumită. Prețul: K 6, — la cele mai tari de natură K 8. Adresa: **Dr. HUGO GROTHE, Berlin S. W. Nr. 68/B**

990 1—1

Institutul de asigurare

„TRANSSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai efitine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători confesionali și preoți români gr.-or. și gr.-cat. avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre, asigurări de copii, asigurări pentru serviciul militar, asigurări de studii, asigurări cu participare la câștig de 40% garantat și cu restituire de 3% interese și asigurări pe spese de înmormântare.

Sumele plătite pentru **pagube de foc** până la finea anului 1912 K 5.456,645.67
Capitale **asigurate pe viață** achitate „ 5.458,689.43

Starea asigurărilor cu foc K 193.667,241.—
sfârșitul anului 1912 viață „ 11.740,710.—
Fonduri de întemeiere și de rezervă „ 2.603,400.—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit gratuit, cum și orice informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Prsoane versate în acuișiții, cari au legături în cercuri bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile. 787 31—

MOTOARE DE BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cumpăra dela o fabrică de motoare sau prin un om de fach, care apoi stă totdeauna la îndemână, când s'er întâmpla ceva piedecă la motor, de aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți, cărora lucrul de căpetenie le este venitul cel au ei în urma vânzării, iar celelalte urmări nu-i privește.

Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la

Fabrica de motoare Ferd. Saller Sibiu—Nagyszeben

Strada Franciscanilor Nr. 6

unde prețurile sunt cu 30% mai ieftine ca ori unde. — Se primesc și esecută tot felul de **reparaturi** și schimbări în construcție.

Multe scrisori de recunoștință.

969 5—

Prin aceasta fac cunoscut onoratalui public, că în **Sibiu, strada Gușteritei Nr. 56** și în colțul **stradei Lămpășului (Laterngasse) Nr. 1** am deschis un

atelier mehanic

aranjat modern și cu putere electrică. Pe baza cunoștințelor mele, ce mi le-am câștigat aici și în străinătate în decurs de mai mulți ani, mă aflu în poziția de a putea esecuta orice lucru, ce se ține de acest fach, în mod precis și ieftin, mulțumind chiar și cele mai mari pretensiuni. În atelierul meu, care e aranjat cu cele mai nouă mașini după sistemul cel mai modern, se primesc: esecutarea și repararea de instrumente fizicale, pentru medic și ingineri. Reparaturi și montări de motoare pentru automobile de benzin, gas și petroleu, precum și alte mașini de acestea. Esecutarea de diferite instrumente fine, lipirea cu autogen, poleirea metalelor cu aramă, argint etc. etc. Primesc și esecutarea de invențiuni nouă, ce se știu de acest fach.

Rugându-mă pentru binevoitorul sprijin al onoratalui public, semnez cu toată stima

Albert Liebllich.

932 9—52

Mobile

în toate stilurile, cea
mai solidă executare

moderne

384 30—

pe lângă garanță recomandă

Emil Petruțin

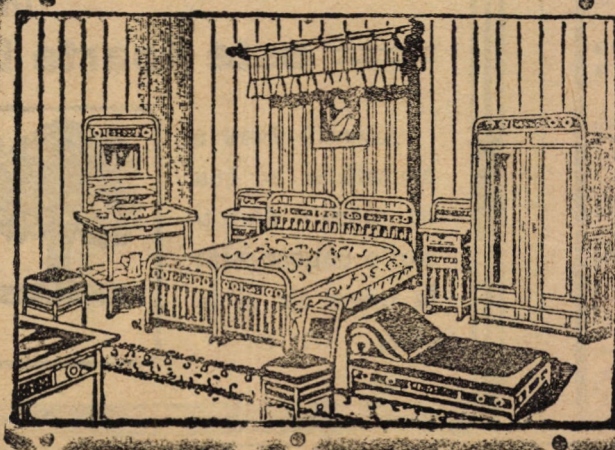
fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47 cu legătură în
întreg comitatul.

Sibiu, Salzgasse Nr. 37.

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cumpărate.

Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserică nouă și vechi.

Beutură escelentă și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medicii contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență.

Influențează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3.50, una mică Cor. 2.—. Se capătă în toateotecel.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,

apotecar în Sibiu. 591 47—

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăfirea foii noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Căștigul cel mai mare
eventual
un milion marce.

Anunț
de
noroce

Căștigurile sunt
garantate
de stat.

Invitare de participare la

Șanșele de câștig

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebuie să se câștige sigur

18 milioane 731.000 marce.

În urma hotărârii guvernului, loteria aceasta s'a îmbunătățit foarte mult prin mărirea capitalului, astfel că aproape toate câștigurile s'au urcat cam cu 40%, față de mai înainte, prin ceea ce aceasta loterie are cele mai bune șanse de câștig.

Căștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos până acum a fost

600,000 de marce

iar pentru viitor s'a urcat la

Un milion de marce.

Celelalte câștiguri mai mari pot fi eventual de:

900,000 marce	305,000 marce
890,000 „	303,000 „
880,000 „	302,000 „
870,000 „	301,000 „
860,000 „	300,000 „
850,000 „	200,000 „
840,000 „	100,000 „
830,000 „	90,000 „
820,000 „	80,000 „
810,000 „	70,000 „

precum și multe câștiguri de câte 60 000, 50 000, 40 000, 30 000, 20 000, 10 000 marce etc.

În total loteria conține 100.000 de lozuri, din cari 56 028 de numeri — adică mai mult ca jumătate — în decursul celor 7 trageri trebuie să fie trase.

Prețurile oficiale a lozurilor de clasa primă sunt: 966 5—

Loz intrag 10 M. (12 K)	Loz de jux. 5 M. (6.—K)	Sfert de loz 2.50 M. (3.—K)
----------------------------	----------------------------	--------------------------------

Planul oficial de lozuri provădat cu emblema statului în care sunt expuse prețurile lozurilor din clasele diferite precum și o consemnare a câștigurilor, îl trimite la dorință gratis și franco.

Fiecare participant primește lista oficială a tragerilor imediat după trageri.

Căștigurile se plătesc prompt sub controlul statului. Comanda rog acuma sau cel târziu până la

23 Maiu n.

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg (Nr. 985)

Tăieți aici

Comandă la Di Samuel Heckscher sen.,
bancher, Hamburg (Nr. 985)

Trimite-mi — { Loz intrag à 10 Marce (12—K)
 > de jumătate > 5 „ (6.—)
 > de un sfert > 2 50 „ (3.—)

Adresa:

Prețul aici alăturat cu mandat (Ce nu-i dorit,
Trimiteți cu rambursă) să se plătească

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188.

Postsparcassa ung. 29.549.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbai de încredere al societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

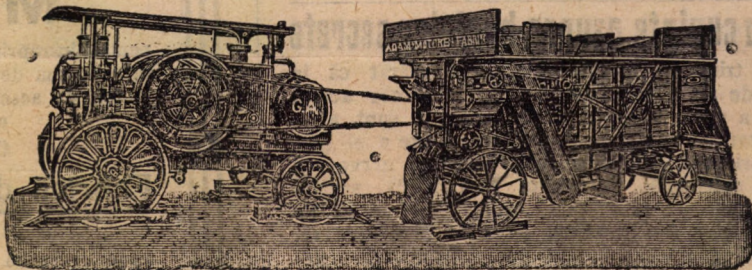
„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“.

423 54—

La înlătitul din anul trecut s'a dovedit din nou, că numai acel econom a putut fi deplin mulțumit, care posedă una dintre renumitele

Locomobile ale lui Adam

respectiv
Mașini de înlătit cu benzină patentate
cari sunt cel mai bun fabricat.

Motoarele lui Adam pentru benzină, ulei brut și gaz au lipsă de cea mai puțină cantitate din stofa susnumită pentru ars.

Mulți industriași și economi dovedesc aceasta prin scrisorile lor de mulțumire.

Și fiindcă cererile după aceste motoare și mașini de înlătit sunt tot mai mari, zace în interesul Dvoastră propriu, dacă cereți gratis încă acuma o listă de prețuri a acestei fabrici.

Primește garanție deplină pentru înlătit curat și cea mai mare prestare de lucru. — Condiții de plată în rate foarte favorabile.

Depozit de motoare permanente la

IOAN SCHIEB, Birou tehnic

— Sibiu — Nagyszeben —

strada Măcelarilor Nr. 8; viz-à-viz Hotel Bonfert.

931 7—15

Berea albă și neagră

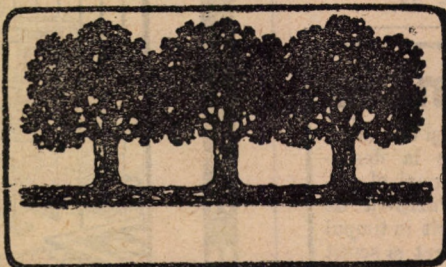
din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

— este foarte bună și gustoasă! —

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la oraș cât și la sate. 724 103—

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.